

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Ljudski sklad“.

V ponedeljek, dne 13. oktobra se je v Ljubljani vršil shod zaupnikov klerikalne stranke, na katerem je bilo sklenjeno, naj se v doseg klerikalnih namenov, v izvršitev pričetega boja osnuje ljudski sklad in shod je pozval vse somišljenike, naj po svojih močeh prispevajo k temu skladu.

Že Piccolomini je pred nekaj stoletji vedel, da je za vojskovanje treba prvič denarja, drugič denarja in tretjič denarja. To vedo tudi klerikalci, ali ker bisaga še nikdar ni ničesar dala, nego vedno le jemala, zato klerikalci doslej še nikdar niso ničesar dali iz svojega za politične boje. Kar so pri volitvah potrebovali, to so vzeli iz posojilniških blagajnic in če bi danes prišlo do novih volitev, bi zopet posojilnice vse plačale — revizorji bi potem že knjige »v red« spravili, saj imajo v tem že veliko prakso.

V očigled temu je snovanje ljudskega sklada precej sumljivo in zdi se nam, da se je stvar sprožila samo zato, da bi se dobil naslov za zbiranje denarja — nabranih svot ne bo potem nihče več videl, niti izvedel, kam so prešle.

Če bi za ta ljudski sklad puščali samo duhovnikom in notoričnim klerikalcem, bi to nas naposled nič ne brigalo. Klerikalci naj store s svojim denarjem, kar hočejo. Ali izkušnja nas uči, da klerikalci le jako neradi posežejo v žep in če že posežejo, ne dajo nič posebnega, pač pa jako radi moledujejo okrog drugih ljudi, zlasti okrog liberalcev in tiste mase, ki je politično brez prepričanja. Največ mora seveda kmet krvaveti. Zidati mora cerkve in farove; darovati mora za papeža, za škofove zavode in za misijone, plačevati mora maše in očenja, hoditi mora na božja pota in kupovati svetinje, škapulirje, rožnevence, podobice in lursko vodo. Tako ga molzejo, da že beži v Ameriko — klerikalci se pa pripravljajo, da ga bodo še v Ameriki ožemali — in zdaj ga bodo še drli za ljudski sklad.

O tem ni nobenega dvoma, da ljud-

stvo samo — ako že hočemo rabiti klerikalno terminologijo, ki besede narod menda več ne pozna — od tega ljudskega sklada ne bo imelo prav nobene koristi. A pribiti se mora, da tudi za klerikalne namene tega sklada ni potreba, ker imajo klerikalci že tak sklad.

Marsikdo se še spominja, da je bilo na katoliškem shodu leta 1892. sklenjeno, ustanoviti katoliški sklad. Ta katoliški sklad je bil namenjen v doseg klerikalnih namenov, torej za isti smoter, kakor bodoči »ljudski sklad«. Duhovniki so bili v začetku zelo navdušeni za ta katoliški sklad in so celo iz svojega nekaj odinili, potem pa jako pridno agitirali in nabirali zanj. Sedanjí kancelar škofijskega ordinarijata, potuhnjeni Josip Šiška, je prav pridno izkazoval darove v »Slovenec«. Seveda so ti izkazi postajali čimdalje redkejši in čez dobro leto so popolnoma ponehali, dasi se čuje, da so prihajala darila tudi še potem, ko že ni bilo več izkazov v »Slovenec«.

Od verodostojne strani čujemo, da se je za katoliški sklad nabralo kakih 30.000 gl. To je že jako lepa svota, s katero bi se dalo marsikaj koristnega napraviti. Klerikalci pa niso s to svoto ničesar napravili.

Kaj se je s tem denarjem zgodilo, kam je ta denar pošel — to je vprašanje, ki je prav sedaj pretresajo klerikalci sami med seboj, ko jih je sklep glede »ljudskega sklada« spomnil na »katoliški sklad«, o katerem že deset let niso ničesar čuli.

V klerikalnih krogih se zatrjuje, da se iz katoliškega sklada ni ničesar porabilo. Kar je bilo stroškov za volitve in agitacijo, so se vsi pokrili iz družih virov, zlasti so morali plačati poslanci sami — tako pravijo klerikalci in ti bodo že vedeli, kako da je.

Ako se »Katoliški sklad« ni porabil, mora sedaj z obrestmi vred znašati kakih 50.000 gl. To je vsekako svota, ki je vredna, da se ljudje zanj zanimajo. Nekateri klerikalci se tudi zanimajo zanj,

a kakor se čuje, neče gospod Šiška tem radovednejšem nič povedati kako in kaj da je s tem denarjem, kje je naložen in v kak namen se porabi. Govori se celo, da še računa neče pokazati. No, škof, dr. Šusteršič in dr. Krek bodo že vedeli, kako je s to stvarjo, drugi klerikalci pa itak nimajo nič govoriti.

Najbrže bo istotako kakor s katoliškim skladom tudi z novim ljudskim skladom. Kadar bodo iz prebivalstva izprešani tisočaki, se bo kdo nanje vsedel in nihče ne bo več slišal o tem ljudskem skladu in tudi računov ne bo videl. Saj celo o denarju, ki je došel škofiji za podporo po potresu oškodovanim Ljubljancem, še do danes nimamo natančnih računov.

Upamo, da se naši ljudje ne bodo dali ujeti, da bi za ta ljudski sklad kaj darovali, in da bodo tudi nerazsodno ljudstvo svarili, naj se ne pusti oskubiti. Zgodovina »Katoliškega sklada« upravičuje mnenje, da izginje tudi »ljudski sklad« brez sledu.

V Ljubljani, 25. oktobra.

Iz državnega zbora.

Zbornica ne more dalje. Nujni predlogi jemljejo ves čas in nujni predlogi se kupidijo vsak dan na novo. Po štirimesečnem premoru se je parlament sešel, da vprizarja osebne skandale. Vtisk, ki ga delajo seje, je žalosten. Apatičnost poslancev je tolika, da so seje vsak hip nesklepčne, ker je v zbornici premalo članov. Seje se morajo prezgodaj zaključevati in čas se ubija očividno. Kadar pa se zboruje, se vršči kravalji in skandali. Do pravega dela pa zbornica ne pride. Vrše se velike debate radi lokalnih afér in osebnih žaljenj, radi ničnostij, ki celote države ne zanimajo. O jezikovnem vprašanju, nagodbi, proračunu, tiskovnem zakonu je še vse tiho. Nemški klubi pa pripravljajo veliko akcijo za nemški jezik, ki naj bi se proglasil prvim državnim uradnim jezikom. Pripravljajo se le nov

škandal. Čudno ni torej, da se govori mnogo o razpustu zbornice. Razpust pa ostane brez oktroiranja novega poslovnika za parlament docela brezuspešen, saj bi nove volitve ne poslale v zbornico nič boljših elementov. Dokler se ne najde sredstvo, s katerim se zabrani terorizem večine z manjšino, dokler se ne najde sredstvo, ki zabrani, da bi strahovala pest razgrajčev vso zbornico, tako dolgo se parlamentarne razmere ne izboljšajo. Nekateri upajo, da se parlamentarni položaj po deželnozbornskih volitvah izboljša in ne izpremeni.

Dogodki v Macedoniji.

Peterburške »Novosti« so prinesle članek o dogodkih v Macedoniji ter pravijo, da hočejo bolgarsko-macedonski agitatorji zaplesti Rusijo v macedonske zmešnjave. Ruska politika pa je pred vsem miroljubna ter se ne vtika v sosednje razmere. Prevzela je nalogo, da se sedanje razmere na Balkanu s pomočjo drugih oblastij vzdrži in ta naloga se vrši zlasti še po l. 1897, ko se je sklenila pogodba z Avstrijo. Mir na Balkanu se gotovo zopet ustanovi, četudi bi za hip nastali resni nemiri. Rusija je mnenja, da je Macedonija srbska, bolgarska in grška. Zato revolucije ne bo podpirala.

Štrajki na Francoskem.

Štrajk rudokopov v Severni Ameriki je prenehal, ker je posredoval sam predsednik Roosevelt. V Franciji pa se štrajk širi ter se rudokopom pridružujejo tudi drugi delavci, zlasti delavci po lukah. Izgredi se množijo. V vojnem pristanu Dunkirchen so bili nemiri in izgredi posebno veliki. Redarji, orožniki in vojaštvo ima povsod opravka. Več redarjev je bilo že ranjenih, več trgovin opienjenih. V francoski zbornici je zastopnik socialistov Jaures izrekel Combesu zaupanje delavstva in republike. Combes bo posredoval med posestniki rudokopov in med delavci. Francoska vlada je danes tako trdna, kakor že davno ni bila.

Najnovejše politične vesti.

Finančne olajšave za Trst. Po včerajšnji seji državnega zbora je

LISTEK.

Tedensko premišljevanje.

Jesenska otožnost se je poveznila na ves goljufivi in goljufani svet. »Hripavi žrjavi visoko kriče, na južno leté.« Tudi pražki »Drož«, ki je tako rad letal v ženski družbi na jug po papeževe redove, je dobil na jesen skomine po »selitvi«. Že sta si z družico vse priredila za toplo gnezdece kje tam v Braziliji, toda »zanjke b'le nastavljené, ptičke so se vjele vse«. In sedaj čivka »Drož« v eni in »Drožgica« v drugi kletki. Žalostno ga obletavajo črni gavrani — klerikalne rodbine, a rešiti ga ne morejo. Med žalujočimi je tudi mnogo kalinov, ki ne žalujejo sicer za Drožgom, pač pa za svojimi vložnimi knjiznicami.

V Rimu pa so lahko ponosni, da se pri odlikovanju Drozda niso varali. Tak talent zasluži ogromno medajlo, proti čemur je kranjsko žlindrovanje in venačezovanje varenjski poskus, ki zasluži k večjemu kravji zvonec.

»Kranj'c, pridi se les učit!« kliče odbor vavclavske posojilnice naši klerikalni organizaciji. Ko bi bili v naših prošitjah Drozdovi talenti, priskrbele bi se srečnim potomcem

čisto drugačne karijere. Sicer pa: »zgledi vlečejo«.

Na Misijev grob na Sv. Goro so nesli klerikalci venec z napisom »Svojemu uzorniku — buditelju in voditelju — hvaležni Slovenci«. Venec so potem zopet shranili ter ga izročili ali Drozdu, ali pa samemu — Šusteršiču.

In tako sem prišel zopet k Šusteršiču, dasi sem mu to pot hotel prizanesti zaradi njegovih oguljenih nog. Pa ker hočejo klerikalci njegovo ponesrečenje razlagati tako, kakor da je hotel sam Bog pokazati grešnim Dolenjcem, kako svojega dopadljivega služabnika očitno varuje nezdgo, moram pribiti dvoje: Da kobilja, ki je njega in Štefeta vlekla čez krški most, ni bila liberalna ter sploh ni imela slabih namenov zoper Šusteršiča. Da se je splašila ter vrgla ožlindrnegu proroka z voza, bila je naravnost volja božja. Kakor je svoječasno božja previdnost udarila najhujšega preganjalca zveličalne resnice, Savla, s slepoto, da je padel s konja, brenila je ista previdnost tudi krivega proroka Šusteršiča z vozička, zaklicavši mu: »Žlindra! Žlindra! zakaj preganjaš večno resnico napredka in človeške prosvete?« Savel se je spreobrnil v Pavla, Šusteršič pa ostane žlindra.

Prizor, kakršnega mora biti vesel vsak

izobrazenec, smo opazovali nedavno v gledališču in pred istim. Prostorí, vse lože so bile natlačene izbrane nemške in slovenske intelligence. Vsem je odsevala z obrazov sveta navdušenost za lepo umetnost. Frenetično ploskanje po vsakem prizoru ni hotelo nehati, da se je zgradba uprav tresla. In ko se je igra završila, nastala je po stopnicah in pri izhodih res opasna gneča. Brezštevilne kočije so odpeljale animirano družbo na vse strani mesta. Zadovoljno si je mela roke intendantne — nemškega gledališča, kajti opisane prizore smo opazovali — pri nemški predstavi.

S Štajerske nam prihajajo navadno le žalostne vesti: Propad Koroščeve kandidate, prelevitev celjskih odvetnikov v liberalce, konsumna organizacija tam za Dravo, uboj kaplana, propadanje slovenskih občin in šol itd. Kaj čuda, da se je naše bratsko srce zvradostilo, ko smo čitali v »Slovenec« »Zopet vesela vest s Štajerskega«. No, vendar enkrat smo se oddihnili. Naši štajerski bratje le napredujejo. To bo sijajno zadoščenje za pogrezanje narodne meje. Nič se ne bojimo več nasilnega nemštva. »Reč slovenska živo klije.« Ta vesela vest nas stotero oškoduje za vse dosedanje narodne izgube. Skrijte se vsi kranjski in goriški ljudski organizatorji ter čujte to veselo vest! »Pri

Sv. Benediktu v Slov. goricah se je preteklo nedeljo ustanovila — Marijina družba za mladeniče. Z geslom: Vse z Bogom in Marijo za slovensko domovino!« se štajerski mladeniči res lepo organizirajo. Sedaj pa prenehajmo, da si mehke slovenske duše zbrišejo solze ganutja. Domovina je rešena, če ne na Štajerskem, pa na onem svetu. Sploh se vidi najgrša liberalnost štajerskih advokatov, da se pehajo za posvetno domovino. Naj se gredo učiti h kaplanu Muršecu, kako se rešuje domovina. Kaj za to, če se narodna meja tam okoli sv. Benedikta dan za dnevom pogreza, da se morejo pošiljati le tako »vesele vesti«, pa je dovolj.

Jesenske mature na kranjskih gimnazijah so zopet prinesle lemenatu nekaj materijala. Sicer je kvaliteta manj vredna kakor pri letošnjem moštu vsled lepe jeseni, pa pri duhovskem naraščanju se ne gleda na to, temuč na kvantiteto. Iz novomeške gimnazije je dobil škof Bonaventura v svoj zavod samo dva osmošolca, katera sta že menda imeni priporočali za lemenat. Eden se piše Osu, drugi Kozelj. Nam se zdi neodpušno, da hoče škof take pastirje sprejeti v »vinograd Gospodov«. In kako bo mogoče kateremu teh zaupati »čredo vernih ovčic«? Najbolj umestno bi še bilo, ako pošlje škof prvega na Kras, drugega pa v kočevsko robidovje.

predložil finančni minister zakonski načrt, s katerim se hišni progresivski davki v Trstu sistrirajo za nadaljna tri leta, ker se baje še vedno niso zacelile rane, ki jih je zadala Trstu trgovinska kriza leta 1890. — Nujni predlogi o galiških kmetijskih štrajkih se ne bodo sprejeli vsi trije, temuče le prva točka Romančukovega predloga, v katerem se zahteva enketa o galiških agrarnih razmerah ter njih ozdravljenje. — Zakon o odpravi terminske žitne kupčije je na dnevnem redu današnje seje gosposke zbornice. V ta namen je bil včeraj poročevalec knez Lobkovic v spremstvu poslanca dr. Ploja pri obravnavah produktne borze. — Debata o Körberjevi izjavi se odpravi najbrže v torkovi seji. Češki klubi so sklenili solidarno postopanje ter bodo češko stališče v jezikovnem vprašanju zastopali poslanci: Pantuček za Češko, Stransky za Moravsko in Hruby za Šlezijo. — Zoper zvišanje rekrutnega kontingenta so priredili vseučiliščniki v Budimpešti včeraj velik shod. Policija je shod razgnala, nakar so se razvile po ulicah hrupne demonstracije. Jutri priredi v isti namen demokratični klub velik meeting. — Vstaja v Macedoniji. Bolgarska vlada je poslala vsem velesilam neto, v kateri protestuje zoper obdolžitve, da podpira macedonsko vstajo. Obenem pa opozarja na grozilni položaj v Macedoniji ter prosi za reforme v smislu berlinske pogodbe. — Krščanski demokrati v Italiji so dobili od društva »Oeuerv des congrés catholiques« poziv, naj se brezpogojno podvržejo ukazom svete stolice ter se naj popolnoma vzdržijo političnega delovanja. To so »demokratia!« — Med nemškimi cesarjem in drž. kancelarjem je prišlo baje do hudih diferenc zaradi sprejema burskih generalov ter zaradi carinskega tarifa. — Stanje ruske carice. Vesti so vse neosnovane. Psihijater Meršlovski je bil poklican na cesarjevo željo k velikemu knezu Nikolaju Konstantinoviču, ki živi v pregnanstvu ter je zmeden. — V republiki San Domingo je z nova napočila vstaja.

Volitve na Štajerskem.

»Narodni volilni odbor« razglasi naslednji volilni oklic:

Rojaki! Voliti Vam je zopet poslance za deželni zbor štajerski!

Te volitve se vrše v resnih časih. Razmere, v katerih živimo na Štajerskem, so se za nas Slovence v zadnji dobi zelo poslabšale. Deželna vlada, katere se je v prejšnjih časih vsaj nekoliko ozirala na Slovence in njih potrebe, je postala voljno orožje nemško nacionalne stranke, in vidimo, da je njej največja skrb, da ugodni željam in zahtevam te stranke; vidimo, da mirno gleda, kako slovenski narod davijo materialno, politično in narodno; da pa živi na Štajerskem tudi dobra tretjina prebivalstva slovenske narodnosti in da ima ta tretjina tudi

svoje potrebe in pravice v narodnem in kulturnem oziru, do te zavesti vodja deželne vlade še očitno niti dospel ni. Naravno je torej, da je postala nemško-nacionalna večina štajerskega deželnega zbora, katere je bila že od nekdaj sovražna vsemu, kar spominja na slovenski narod, še bolj brezobzirna in krivična, da je odklanjala vse, še tako skromne zahteve Slovencev, naj so se iste nanašale na narodno, kulturne ali celo gospodarske težnje. Slovincem niso dovolili nobene meščanske, kmetijske ali srednje šole. — Nasprotno pa so poleg velikega števila vse mogočih že obstoječih višjih in strokovnih nemških šol na deželne stroške ustanovili v Ptujju popolno nemško gimnazijo, v Mariboru nemško učiteljsko, v Celju nemško meščansko šolo za deklice poleg že obstoječih meščanskih šol za dečke. Dali so ogromno vsoto za vse-nemško protislovensko slavnost v Gradcu, podpirajo stalno društva, ki imajo namen, izpodkopavati Slovincem narodno in gospodarsko eksistenco.

Vse to delajo brez sramu iz deželnih dohodkov, h katerim doplačujejo Slovinci eno tretjino.

Upravni so skoraj vse reke na Zgornjem in Srednjem Štajerskem, pustili so pa reke na Spodnjem Štajerskem, kakor Pesnico, Dravo, Pako, Sotlo, Savinjo, Voglajno, Hudinjo itd., da divjajo in opustošujejo njive in travnike in delajo neprecenljivo škodo. Za gradbo železnice na Spodnjem Štajerskem so zahtevali in jemali doneske od Slovencev, in potem še napisov na postajah niso dovolili tudi v slovenskem jeziku.

Naravno je, da so se slovenski poslanci v Gradcu čutili ne kakor med so-deželani, ampak kakor med samimi pravimi sovražniki ter zapustili končno deželni zbor, v katerem je že samo glas spregovorjene slovenske besede zadostoval, da so nemški poslanci, kazoč svoje zaničevanje slovensčini, pobegnili skoro do zadnjega iz zbornice. Slovenski poslanci izjavili so s svojim izstopom najglasnejši protest proti nasilstvu nemške večine.

Nezasedeni sedeži naših poslancev bili so grizeči črv slabe vesti nasilni nemški večini.

Zopet so volitve tukaj, zopet bode treba izbirati poslance za deželni zbor štajerski. Volitve se je treba udeležiti že, da kažemo, da so spodnještajerski mandati naša slovenska last. Z izvolitvijo dobé naši poslanci pravico iti v deželni zbor, a dolžnost stopiti v deželni zbor se jim s tem nikakor ne nalaga. Mora se jim prepustiti, da sami po svojem sprevidu odločijo svoje bodoče postopanje, ter se ali držé nadaljne abstinence, ali pa d vstopijo v deželni zbor. Gotovo pa je, da, če vstopijo, bodo našli v Gradcu staro sovražnost zoper Slovence, našli bodo, da jih čakajo isti težki boji za pravico in za obrambo slovenskega naroda proti nemško nacionalni večini, katere ima zahvaliti svojo vlado in moč edino le najbolj krivičnemu volilnemu redu, kar jih je na svetu, in katero krivico si hoče s še krivičnejšim novim volilnim redom za večne čase ohraniti!

Nas pa naj spodbujamo zavest, da se usoda štajerskih Slovencev ne odločuje v Gradcu, da je Slovanov v Avstriji tako ogromna večina, da bode moč te večine kot elementarna sila raztrgala spono, v katere hočejo vkovati Slovence.

In tudi slovenski narod, kateri napreduje v kljub neugodnim razmeram z mladeniško močjo od leta do leta, čegar

ščerba ugasi, da ga ni videl nazaj vtakniti. Škoda drage kapljice, ki se je pri tem izgubila!

Mošt se je poizgubil — a včasih se poizgubi celo zlata stara kapljica, ki pa še na pozna leta ne neha vreti. In te je še bolj škoda! In tak star mošt se je zopet izgubil ta mesec. Komaj je naznanil, da »Še živi!« — pa ga je zopet brez sledu zmanjkalo. Ali se je obesil kaki — ženski na vrat (stari lisjak!), ali se je utopil v mladem vinu štajerskih gor (saj je strokovnjak!), ali se je ustrelil z zamaškom šampanke? Kdo ve! Kje si, mili sivolasi mladenič?! Ah, vrni se, saj ti je vse odpuščeno!

»Bankerot« se igra danes večer in človek postaja sentimental. Bankerot narave okoli nas, bankerot pri klerikalcih in bankerot grozi celo našim kulturnim naredbam. II. umetniška razstava se je završila z deficitom; izmed 2000 posetnikov tekem cellega meseca ni kupil nihče niti ene umetnine. Pa pravijo, da postaja Ljubljana — hm! — velikomestna! Naše glavno zabavišče je večinoma prazno in naš glasbeni zavod se bori za napredek! Ali je res tudi že naša poštvovalnost in ljubezen do umetnosti bankerotirala?

Jesenski občutki polnijo mojo dušo in po zraku plava duh smrti... Ah, bliža se pač vseh mrtvih dan! Jeremija.

zahteva »proč od Gradca« postaja od dne do dne silnejša, rešen bode graškega nemškega jarma!

Volite torej Vam priporočene kandidate, isti so izkušeni branitelji Vaših pravic, zato jim smete mirno zaupati svoje gospodarske in kulturne zadeve in svojo narodno čast!

Stopite složno na volišče, naj svet vidi, da je slovenski narod na Štajerskem krepka, združena falanga, ob kateri se morajo razbiti vsi navalni sovražniki!

V Celju, meseca oktobra 1902.

Narodni volilni odbor.

Pirčeva knjiga.

(Konec.)

Duhovnike, juriste ter povrh lingviste starih jezikov izgojamo Slovinci. Zato se tako malo brigamo za razvoj gospodarstva, za izgoj tehničnih delavcev. Duhovnik, jurist in lingvist starih jezikov so delavci zatoneče dobe naravnega gospodarstva. Tehniki so zavzeli mesta voditeljev, dela gospodarskih razvojev. Razsodniki, vzeti iz tehničnih strok, razsojajo zdaj že največje pravde. Čehi so po svojih realkah, meščanskih, kmetijskih šolah postali bogat narod, dasi jih je tudi protireformacija do nagosti obropala človeškega materijala in bogastva prejšnjih časov. Dasi pokatoličeni, ostali so luzitskega duha in v zadnjem stoletju si z njim priborili dosti tega, kar so prej zamudili. »Buržoazija je ustvarila v komaj stoletni dobi svojega gospodarstva kvalitativno in kvantitativno več produktivnih moči, kakor vse prošle generacije vkup.« — In to po večjem tehnični delavci. Pri nas Slovincih koliko?

Ravnatelj Pirc se ozira na našega vinogradnika, ki je tekem 15 let opustošeno polovico naših vinogradov zopet oživel ter upa, da je mogoče to doseči tudi v drugem kmetijskem delu, ako bo šola kmetijstva svoje delo storila. Da bi se to upanje spopolnilo!

A, ker drugi svetovi z našimi kmetijskimi pridelki konkurirajo in tako, da za polovico ceneje proizvajajo, se je bati, da ta konkurenca našemu majhnemu kmetu ne bo dala življenja. Bo prej vse veselje zgubil do kmetije, preden bo postal dober šolan modern kmet. Tuja industrija mu bo dajala boljše zaslužke tudi kot kulju. Ako bi imel v domovini te zaslužke in trg fabrik, potem je Pirčovo upanje opravičeno. Meščanski sloji imajo tu svojo dolžnost storiti. Ti meščanski sloji pa morajo braniti narodnost in morajo hude boje biti proti klerikalizmu. Vse meščanstvo na Slovenskem še tudi ni narodno. In vsi vkup niso imeli šole, ki bi jih ušolala v modernem delu. Kar imamo Slovinci industrije, je uvežban delavec v njih po večjem človek iz Nemčije. To je sploh avstrijska misel. To je šola kat. duhovnika. In ta meščan mora po večjem le s kreditom delati, ako se poda v kako večje podjetje. Tekmovati mora z velikimi kapitali drugih narodov, ki mu jemljejo njegov trg v domovini. On mora biti le posredovalec med domačimi konsumenti in tujimi producenti. To kaže temno bodočnost. V Avstriji so v teh časih, v katerih druge omikane države trepetajo pred gospodarskim velikanom, ki se prikazuje na evropskem trgu v Američanu, — najvažnejša opravila narodov, da se bojuje, kompromise sklepajo za jezikovne narrede in branijo to bore malo svobode pred rimskim klerikalizmom, ki široko v vladah sedi ter glasove mas avstrijskih narodov na tehnično meče v parlamentih. Koliko duševnega dela, časa, gmotnih žrtev vse to sne! Za povzdigo gospodarstva v bodi kakem oziru pa ni denarja. Par žrebcev, par tisočakov za kmetijske družbe, nekaj stotisoč za ceste, mostove, grajenje uradnih poslopij. Vse drugo naj dežele store in občine. Občine, dežele, država so zadolžene. Milijone obresti morajo plačevati iz davkov produktivnih ljudi. Produktivnost državljani in je majhna. In k vsemu temu še avstrijska prirojena zapravljivost v državljanih in drugod. Dobro živeti, dokler gre, — za nami potop.

Ako Slovinci pri življenju ostanemo, imamo še dosti trnjeve poti pred seboj. Ali bomo na njej vstrajali? Ako vstrajamo, potem bo dobro. Lačni dnevi nas bodo že delati naučili in dobili bomo lastne tvornice in v njih domače šolane industrijske delavce in šolanega kmeta ter vse druge delavce modernega dela. Na tej poti pa bodo realke in tehnične, mehanične in kmetijske šole prvo mesto zavzemale v vzgoji mladine. Meščan, stori svojo dolžnost in kmet jo bo tudi! Jeden je od drugega odvisen. Ako je jeden vaju bolan, hira tudi drugi!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. oktobra.

— **Moravska in Kranjska.** Deželnozborske volitve na Moravskem, ki so se vršile ta teden, so očitno pokazale, da se razvijajo razmere na Moravskem ravno v tisti smeri, kakor so se razvijale na Kranjskem, in da je prišlo tam med Čehi do takega razpora, kakor ga imamo na Kranjskem. Prav kakor na Kranjskem, je tudi na Moravskem povzročila razpor klerikalna stranka. Pripravljala ga je že dolgo časa. Že ko je

prvi v državni zbor izvoljeni klerikalec iz Moravke, dr. Stojan, vstopil v Šusteršičev klub in se ločil od svojih čeških rojakov, se je videlo, da hoče klerikalizem boj proti drugim češkim strankam. Klerikalci so se tudi skrbno pripravljali na boj in naivno bi bilo misliti, da kdaj odnehajo. Klerikalci hočejo na Moravskem ustvariti take razmere, kakor so na Kranjskem in poslučujejo se istih sredstev, kakor njihovi kranjski pajdaši. To so pokazale tedni deželnozborske volitve na Moravskem. Čehi so bili razdeljeni na dva tabora, na jedni strani so stali združeni Staročehi in Mladočehi, na drugi strani pa češki klerikalci. Boj je bil ljut in če tudi so združeni Staročehi in Mladočehi dosegli lep uspeh ter so klerikalci dobili za polovico manj mandatorov nego so upali, vendar ni misliti, da bi se vsled tega razmere obrnile na bolje. Klerikalci bodo nadaljevali, kar so začeli in prepričani smo, da se bodo razmere vedno bolj poostrovale. Kmalu bo na Moravskem tako kakor na Kranjskem in sodeč po živahnih pripravah, ki jih delajo klerikalci, mislimo, da se začne boj kmalu tudi na Češkem. Z vzdihovanjem in s solzami se ta boj ne da ublažiti niti preprečiti. »Politik« obžaluje boj na Moravskem in zlasti obsoja način bojevanja pri minolih deželnozborskih volitvah, češ, boj je bil tako srdit, da so se porabljal najsurovejši argumenti in da se ni prizanašalo niti časti, niti rodbinam kandidatov. Ali »Politik« ne ve, da je to sploh metoda klerikalnega bojevanja, da klerikalci povsod tako nastopajo, ker se drugače ne znajo bojevati? Ako bi se bojevali načeli z argumenti, bi klerikalna pšenica ne šla v klasje. To vedo klerikalci prav dobro in zato zasujejo boj vedno na osebno polje in skušajo s sumničeni in s častikrajo onemogočiti nasprotnike. Tako delajo pri nas, take delajo tudi na Moravskem, ali misli nar »Politik«, da bo tak mož, kakor je dr. Stránský, dal mirno tako ravnati s seboj, kakor se ravna z dr. Tavčarjem na Kranjskem? Če so združeni Mladočehi in Staročehi vračali klerikalcem milo za drago, so bili k temu prisiljeni vsled klerikalne taktike, ki je povsod ista in ki je provzročila tudi današnje razmere na Kranjskem. »Politik« bi rada krivdo razdelila na obe stranki jednako, ali pravilno to ni, kajti krivda zadene tudi na Moravskem klerikalce. V tisti številki, v kateri je »Politik« s solznimi očmi obsojala način boja pri deželnozborskih volitvah na Moravskem, je taista »Politik« sama priobčila dokaz klerikalne honetnosti v obliki telegrama, v katerem moravski klerikalci dr. Hruban, dr. Stoján in dr. Koudela napadajo Mladočehe, češke agrarce in češke socialce ter očitajo dr. Stránskému infamijo, ker je v svojem listu poročal, da se niso pridružili kartelu omenjenih čeških strank. Hrubar, Stoján in Koudela se delajo silno ogorčene, češ, da bi se bili pridružili, da pa se niso mogli, ker niso bili povabljeni. Ta slučaj je klasičen izgled klerikalne hinavščine! Hruban, Stoján in Koudela so namreč člani Šusteršičevega kluba in ta klub je soglasno sklenil, ohraniti si popolnoma proste roke. Vsled tega sklepa, čigar ost je očitno naperjena napram v najostrejši opoziciji proti vladi stoječim Mladočehom, se rečeni moravski klerikalci sploh niso smeli pridružiti kartelu čeških strank. Ti možje nečejo in ne morejo pristopiti zvezi ostalih čeških strank, ohraniti si hočejo proste roke — in ker so Mladočehi s tem sklepom računali in niso povabili k pristopu ljudi, zato očitajo sedaj dr. Stránskému infamijo! Tako znajo delati klerikalci in »Politik« jim da še prostor na razpolaganje. Iz vsega rečenega pač izhaja, da »Politik« nima prave sodbe o moravskih razmerah in da mi te razmere bolje uemavamo, saj smo vse to, kar se godi na Moravskem, sami doživeli na Kranjskem. V enem oziru pa se strinjamo s »Politik«, da namreč ni bilo prav, da so Mladočehi pustili dr. Dyka govoriti o narodni ravnopravnosti v Šleziji.

— **Bliskavice ali pota prihodnosti.** Včerajšnji »Slovenec« priobčuje pod tem naslovom kratko politično

Dalje v prilogi.

fantazijo, v kateri sanjari o splošni volilni pravici, kot edini rešiteljici naše državne polovice. Tolaži se, da bi omenjena volilna pravica pred vsem strla poljsko »Kolo«, ter je nadomestila prej kot ne s Stojalovskega prijatelji. Ti prijatelji bili bi brezdrvojnega krasen materijal v delavnem parlamentu! Istotako bi bila strla mladočehška moč in prišli bi agrarci, krščanski in narodni socialisti v zbornico. Po mnenju »Slovenčevem« sta Kubř in Klofač boljša parlamentarna delavca, nego sta Pacak in Herold! Dr. Dyku, Šusteršičevemu pobratimu pa pokladamo na srce te »Slovenčeve« želje, ki so Mladočehom toli prijazne! Konča pa »Slovenec«: Ako omenimo še, da bi prihodnja zbornica tudi ne imela več izredne časti, videti tri kranjske liberalce, ter poslušati njihove duhovitosti, mislimo, da smo dovolj označili dalekosežni pomen, ki bi ga imela taka reforma! To je pa res izvrstno! Stranka, koja zastopa v državnem zboru »večni lažnivec« dr. Ignacij Žitnik in Vencajz, in protitip umazane roke, dr. Šusteršič, je res lahko ponosna na take zastopnike, in za parlament bi bila izredna čast, če bi se število takih zastopnikov zdatno pomnožilo. Nada na to pomnožitev bi skoraj še nas privedla do oboževanja Šusteršičeve splošne volilne pravice! Le škoda, da iz te moke še dolgo nič kruha ne bode, in da o vpeljavi tiste splošne volilne pravice, kakor bi jo Šusteršič in Lampe rada imela, še dolgo ne bode govorice. Tudi sedaj so politične take in jednake fantazije vsaj nepotrebne, če že ne neumne, ko je v parlamentu občno mnenje, da se nasprotja med vlado in Mladočehi zopet poravnajo. In morda prej kot se misli.

— **Napredna slovanska skupina.** Iz Dunaja se nam piše, da se dela na to, da bi se v parlamentu zasnova »napredna slovanska skupina«, v katero bi se združili vsi napredni slovanski poslanci. Tak klub bi lahko štel kakih 15 do 20 poslancev, in zastopal bi pred vsem z odločnostjo napredna načela v javnem življenju. Po našem mnenju bi kaj takega ne bilo napačno. Enkrat se morajo tudi v parlamentu pričeti družiti vsi slovanski elementi, ki so v resnici svobodomiselní!

— **Ilustracija klerikalne doslednosti.** Izkušen slovenski politik nam piše: Nedavno tega se je v Ljubljani vršil zaupni shod klerikalne stranke. Dr. Šusteršič je na tem shodu grmel proti vladi in zborovalci, sami duhovniki, so vladi izrekli nezaupnico. Svet se radi tega ni podrl in barona Heina ta nezaupnica gotovo ni spravila iz duševnega ravnotežja. Kako tudi, saj je njega kakor že mnogo drugih izučila izkušnja, da so klerikalci z vsako vlado nezadovoljni, če svoje oblasti ne postavljajo v službo klerikalizma, zadovoljni pa so samo s tisto, kitepta pravico in krši postavbe in službene prisega, samo da pospešuje interese klerikalizma. Ali — ker so klerikalci že v boju proti vladi, bi človek vsaj mislil, da bodo dosledni in se bodo sami držali rečene nezaupnice. Toda kaj vidimo. Tisti duhovniki, ki so oni dan izrekli vladine zaupnice, lazijo neprestano okrog okrajnih glavarjev, okrog finančne prokurature in tudi okrog deželne predsedstva in beračijo zdaj za to prijaznost in zdaj za ono uslugo. Ne sme se misliti, da hodijo po teh uradih zahtevati, kar jim gre, kar je njih pravica. Ne! Uslug zahtevajo, in največkrat takih, do katerih po veljavnih postavah nimajo nikake pravice. In ti ljudje niti ne čutijo, kako sramotno in brezznačajno je, če kdo javno vladi izreka nezaupnico, potem pa hodi k vladi beračiti miloščin. Najlepše pri tem pa je, da vlada tem beračem prav rada ustreže, kakor se je pokazalo v več slučajih, da jim ustreže v stvareh, glede katerih bi posveten človek gotovo ničesar ne opravil.

— **Nezgodna dr. Šusteršiča in mnenje kmetov ljudi.** Iz Kostanjevice se nam piše: Dr. Šusteršiča je voz nekoliko pomandral. Iz te nezgode so duhovniki napravili v »Slovenec« čudež. Pa ni dosti na tej stvari. Dr. Šusteršič, kmeti zastopnik, »veliki prijatelj kmeta« je bil neroden, to je vse. Dr. Šusteršič se zaradi lep-

šega ni mogel voziti na kmetški shod v kočiji s parom konj, v namen, da vidijo kmetje, kako se ta »kmetški prijatelj« vozi, kakor kmet na lojternicah in z jednim konjem, naročil si je kmetško vprego in poslali so mu tako. Človek, ki je bil na kmetih rojen, že kmalo v začetku vidi, ako ima upreženi konj kake muhe in usede se tako na lojternice, da je kmalo iz nizkega vozička na nogah. Dr. Šusteršič ni na kmetiji rojen. Z bicikla zna morda skočiti, iz lojternice pa ne in vaje je le fajakarskih konj. Če bi se večkrat s konji Antona Bonaventure vozil, bi že vedel, kaj je konj, če ga udari vaga po nogah, ali če se drugače splaši. Pri Lavrinškem v Krškem je ob cesti mal slap. Tega slapa se marsikateri konj splaši. Človek, ki je na kmetiji rojen, vidi že daleč naprej vse sumljive stvari in ve presoditi, če kaka taka stvar konju živec združiti. Tak človek je sploh pazljiv, če se vozi s konjem, katerega je prvokrat videl. Bicikel se seveda ne splaši. — Prav razumljivo je torej, da je dr. Šusteršič na vozičku ostal, ko je konj že na krškem mostu svoje komedije začel in jih pri Lavrinškem slapu do tragikomičnega izpeljal, ter dr. Šusteršiča malo po cesti zavlekel. — Pri nas pravijo ljudje, da se je to zgodilo, ker se je škric štilil za kmetškega človeka. Sicer pa, kaj je tako posebnega na tem, če se človek zvrne in nekoliko pobije, da le ne ostane mrtev na mestu, ali si obeh nog ne polomi. Kolikokrat se zvrne ta ali oni, ali pade kot jahač raz konja in se pobije. Za take primerljaje se človek zavaruje pri kaki zavarovalnici proti nezgodam. Dr. Šusteršič je zavarovan in dobi nekaj evenka. V dnu duše pa je dr. Šusteršič lahko vesel, da ni prišel v Kostanjevico, ker tam bi se bil sam splasil kakor pred leti v Mirni peči, ko je zagledal srdite kmete in mu je vrhnja suknja od strahu v blato padla. Če bi bil dr. Šusteršič korajžen, kakor ni, (agitator mej kmeti pa mora biti korajžen) bi se bil dr. Šusteršič s tistimi praskami, ki jih je zadobil, naprej peljal, makari s plašljivo mreino. To bi imponiralo vsem kmetom. Nič se kmetu ne studi toliko, kakor melkužnost in jokavost, ki gre zaradi par prask v bolnišnico. Ta dr. Šusteršič bi bil vojak! Menda bi mu že pri prvem strelu sree nehalo biti. Pojte se »Slovenčevci« solit z vašim čudežem in nenadomestljivim »kmetškim prijateljem«. Rešiti je bilo ugled farovža, ki dr. Šusteršiču dobro plačuje in mu kmete v pisarno goni in ta agitator je pustil na nevarnem prostoru ves farovž v zadregi, ker se je nekoliko pobil. Drugi dan se je že odpeljal iz Krškega v Ljubljano, kar pač najbolje kaže, da se mu ni nič zgodilo. Tako razumevamo mi kostanjevski in krški kmeti ta velik »čudež« pri Lavrinškem slapu, kjer se je že marsikateri konj splasil in voz prevrnil. Postavite tam »marterl«, ki bo predstavljal nenadomestljivega farovškega služabnika, dr. Šusteršiča v blatu pred Lavrinškovim slapom — bledega, tresočega se, — da se bomo imeli kaj smejeti tisti, ki tam mimo hodimo, ali pa napravite božjo pot. Ta bi bila toliko primernejša, ker dr. Šusteršič že danes lahko zahteva, naj ga papež proglasi blaženim. Za blaženstvo zadostuje, če sta dokazana dva čudeža in dr. Šusteršič jih lahko dokaže. Prvi se je zgodil tedaj, ko je sv. Duh razsvetlil dr. Šusteršiča, da se je isti iz liberalca, kateremu so duhovniki smrdeli kakor kozli, prelevil v gorečega klerikalca, da mu duhovniki tako diše, da jim vedno pod suknjo leze. To je gotovo velik čudež, zlasti ker od tedaj sv. Duh vedno iz Šusteršiča govori. Drugi čudež pa se je zgodil sedaj v Krškem. Blaženstvo je torej dr. Šusteršiču zagotovljeno. Srečni, zavidanja vredni mož!

— **Deželnozborske volitve na Štajerskem.** Iz Ormoža smo prejeli naslednje pojasnila: V šte. 81 »Domovine« piše g. dr. Rosina o zgodovini svoje opetne kandidature in o njeni odložitvi. — V dotičnem poslanem omenja tudi neko pismo g. Slanca, nadučitelja od sv. Bolfenka, iz katerega bi kdo sklepal, da poročilo v Slov. Nar. o zborovanju društva »Sloga« ni popolnoma resnično (tako piše g. Slanc). — Takemu podtikanju odločno nasprotujemo. V celem poročilu ni nobene besede, katera bi zamogla užaliti g. dr. Rosino, katerega osebnost čislamo in spoštujemo gotovo tako, kakor naši farizeji (mislim ormoške), ki preobračajo sedaj oči ter nas gledajo srpo, kakor bi mi zakrivali ukrep g. dr. Rosine. — Ko je gospod poslanec prvokrat izrazil svojo odločbo, odložiti v bodoče poslaniški jarem, kazali smo takoj v javnosti na zasluge in pa

zmožnosti istega ter obžalovali, če bi uresničil svoje besede. — Tega mnenja smo še danes. Da pridemo zopet na poročilo o vvodu. Istega nismo nikakor zamogli prikriti tako, kakor bi želelo ormoško »narodno vodstvo.« — Da shod ni tako uspel, krivo je ravno to vodstvo, katero menda zahteva od poročevalca, naj se njegov dopis cedi same navdušenosti. — Povdarjamo najpoprej, da je g. Slanc res trdil, da so mu štiri občinska predstojništva naročila, naj se poteguje za kandidaturu g. Kočevarja. To je lahko umevno, saj ta občinska predstojništva istokrat, ko je šel g. Slanc v Ormož, niti niso znala, da kandidira g. dr. Rosina, — ker je narodno vodstvo obdržalo to dejstvo tajno. Ako bi g. Slanc o tej okolnosti molčal, ne bi tudi prišla v naše poročilo. — Ako ima g. dr. Rosina vzrok, biti užaljen, more ga užaliti le postopanje predsednika političnega društva »Sloga«, ki je na zaupni shod v Celji naznačil kar tri kandidate, ki bi naj prišli v poštev, — ki končno ni skrbel, da bi bila udeležba takega važnega shoda dostojna. — Ker zbog tega nismo pohvalili sklicatelje tega shoda, padli smo v nemilost. — No, časi hvallisanja so minili in tuintam bode se morala vzeti tudi rezka resnica v račun. Kar se tiče g. Rosine, izjavljamo opetovano, da nismo nikoli nameravali pisati proti njegovi kandidaturi iz preje navedenih vzrokov.

— **»Štajerčevci« kandidati za deželni zbor.** Nemškutarski »Štajerčevci« je proglasil naslednje kandidate za štajerski deželni zbor: za mariborski, slovenjebistriški in šentlenartski okraj Ludovik Kresnik iz Črešnjevca in graščak A. Damian iz Št. Jurja na Pesnici; za ptujsko-rogaški okraj Peter Zadravec iz Frankovec pri Ormožu; za ormoško lju-tomski in gornje-radgonski okraj, orhovski »kmet« Fr. Wratschko.

— **Hrvaški klerikalci se zgražajo.** Tiha oboževalka našega »Slovenca« je v Zagrebu »Hrvatska«, vdovljena »Hrvatska Domovina«. Ta klerikalna udovica se grohota, kadar vpriporijo naši klerikalci kako budalost, a vsak udarec, ki prileti na Šusteršiča in njegovo stranko, izvabi tudi »Hrvatski« debele solze. V svoji številki od pretečene srede piše ta list: Včeraj smo priobčili vest o demonstracijah, s katerimi so v Kostanjevici takozvani liberalni Slovenci preprečili shod takozvanih klerikalnih Slovencev. Priobčili smo jo; toda srce nam je plakalo in krvavelo. Kar se med Slovenci godi, to je brezumnost, to je brezvestnost, to je norost. Reči hočemo še več, reči čemo hujše, to je zločin. Nimajo prvotnega pogoja za življenje. Na Štajerskem in Koroškem tičijo pod takim jarmom, da nimajo niti ljudskih šol. Ako bi mogli kaj doseči, dosegli bi le s slogo. Toda ne, oni se medsebojno koljejo, pozablja jo na sovražnika, da so sovražniki drug drugemu, vladi in svetu kažejo prizor najgnusnejše slabosti, ter skrbijo svojim nasprotnikom in sovražnikom največjo naslodo. Ne moremo reči, da bi ta klerikalna blebetulja tako pisala iz popolnega nepoznanja naših razmer. Saj za naše klerikalce nima nikdar grajalne besede, tudi tedaj ne, ko so grozili, da pobijejo v Ljubljani liberalce, kakor polhe. To je za »Hrvatsko« in njene pristaše popolnoma v redu. Sicer pa vprašamo: Kaj so pa bili zadnji prizori v Zagrebu? Ko so se gonili krvni bratje Srbi kakor zverjad, ko se jim je poplenilo in pokončalo za 70 000 K težko pribavljenega premoženja, pri čemur so bili najbolj vdi njani pristaši moralce iste »Hrvatske«, kakor nam to najbolje potrjuje 6 mesečna obsodba klerikalnega organizatorja Sirovatke. Ali je bila to brezvestnost, norost ali zločin? In vendar jih ne ločijo od Srbov niti socialni niti narodni, temuže zgolj verski motivi, ki jih umetno neguje največ klerikalna tradicija. Njihova mržnja napram Srbom izvira tedaj iz fanatične ozkosrčnosti, dočim gre naš boj z brezdomovinskimi klerikalci za narodne ideje in splošno prosveto. V ostalem pa naj pišejo hrvaški klerikalci, kar jih veseli; mi smo že davno z njimi na jasnem, žal nam je, pri tem le, da se je po zaslugi hrvaških klerikalcev tako ohladilo hrvaško-slovensko razmerje.

— **Ruvanje kaplana Nadraha.** Šentjakijski kaplan Nadrah je sicer velik grešnik in vse prej kakor uzor duhovnika, ali naprej bi vse eno rad prišel. In ker

ima obilo izgledov, da dobe tudi jako nevredni duhovniki dobre fare, da postanejo lahko tudi tehanti, če ne še kaj več, ako so le dobri agitatorji in vneti huj-skači, skrbi za svojo kariero s tem, da razsaja na prižnici in da preganja »Slov. Narod«. S tem se prikupi škofu, ki se celo za cesarjeve besede o Hetzkaplanih toliko meni, kakor za lanskega sneg — mi pa ostanemo kakor smo b'li, je škof zaključil svoje poročilo o dotični avdienci pri cesarju — in s tem je tudi preskrbljeno, da kaplanu Nadrahu ni treba opustiti svojih »navadic«. »Slov. Narod« pa preganja, kar se da. Nekemu jako poštemu in čislavemu obrtniku je pisal, da mu ne more več dati sicer prav pičlega zaslužka, ker je naročen na naš list, da mu pa tisti zaslužek koj zopet da, ako opusti naš list. Dotični obrtnik je pa značajan mož, ne šleva in je rajše izgubil zaslužek pri kaplanu, kakor da bi bil pustil »Slov. Narod«. Če bi bili vsi tako možati, kakor ta mali obrtnik, bi bile razmere v deželi pač drugačne. V neki znani gostilni se je Nadrahu posrečilo, da je izpodrinil naš list. Gostilničarka toži že sedaj, da je vsled tega izgubila precej gostov. A kakor čujemo, izostanejo še drugi. In tako je popolnoma prav. Kjer nečjejo liberalnih listov, tam naj tudi ne marajo liberalnih gostov. Liberalci — ravnejte se po tem!

— **Alkoholizem in konzum.** Od D. M. v Polju se nam piše: Dne 19. t. m. imeli smo v našem konzumu predavanje o pogubni moči alkoholizma. Predaval je vikarij Kalan. Obiskovalcev menda ni bilo veliko, dasiravno je bilo predavanje na pravem mestu, v konzumu namreč, kjer se poleg špirta prodaja žganje in tirolski petjot. Morda se spreobrne načelnik konzuma, da v prihodnje ne bode več donasal pijače skrivaj svojim sodelavcem v tovarno. Malo upanja je, da bi seme, katero je sejal gospod Kalan, padlo na rodovitna tla, posebno še, dokler se bode šopiril konzum pod pokroviteljstvom g. Riharja in pobožnega načelnika Čemažarja, kajti dokler se bode vozilo v konzum po cele polovnjake špirta, kateri se potem prodaje udom in ne udom, ne bode pri nas ponehalo žganjepitje, če se potrudijo gosp. Kalan tudi vsaki dan v Polje.

— **Različne vere.** Iz Pletrovč se nam piše: Kako se imajo božji služabniki med seboj, evo sledeče: Ko je bila hmelj-ska trgateg, dovolil je naš žalski župnik Koren, da smemo hmelj obirati tudi v nedeljo — gotoveljski župnik Zupan-čič pa je ravno nasprotno zabičil na prižnici, da kratkomalo ne smejo gotoveljski župljani obirati hmolja v nedeljo, ker bi jih drugače zadela božja »štrafenga«. Je pač vera tu drugačna, tam pa zopet drugačna, kakor so tudi božji služabniki tu taki, drugje pa zopet taki.

— **Imenovanje.** Kancelijski nad-
ofcial v Mokronogu g. I. Wrezounig je imenovan višjim kancelijskim predstojnikom pri okrož. sodišču v Mariboru.

— **Umrla** je gospa K. Krivec, roj. Kovačič v starosti 27 let.

— **Repertoire slovenskega gledališča.** Danes se predstavlja prvokrat na slovenskem odru prekrasna Björnsonova drama »Bankerote«, ki se vrši v krogu veleposestnikov, tovarnarjev in trgovcev. Vsa drama je skozinsko zanimiva in se živahno razvija. Zanimala pa bo v prvi vrsti zlasti trgovske in obrtne kroge. Björnsterne Björnson je za Ibsenom gotovo največji, najpriznanejši norveški pisatelj, katerega dela se čitajo in predstavljajo po vseh večjih odrih. Od Ibsena se razločuje v tem, da ni tako mističen, temveč docela realen, dasi daje tudi svojim sujetom simbolično ozadje. S posameznimi slučajmi nam predstavlja Björnson vedno nekaj splošnega: v tem slučaju hoče pokazati na specijalnem tragičnem dogodku v hiši bankerotnega veletržca Tjäldeja, da je složna rodbina v zlic vsem viharjem in nesrečam nepremagljiva in končno vendarle zmagovita. — V tork gostuje gospa Borštnikova v moderni drami.

— **»Maričon«** je ime, ki ima med Hrvati že lep ugled. Ljuba povest »Maričon« se po Hrvatskem mnogo čita, opera »Maričon« pa je dosegla na zagrebškem odru jako velik uspeh in se v kratkem uprizori tudi v Ljubljani. Zložil

je to opero odlični skladatelj Srečko Albini. Ker se, kakor rečeno, ta lirski opera v treh dejanjih v kratkem uprizori na slovenskem odru, opozarjamo obdinstvo, da je izšla opera v priredbi za klavir s podloženim tekstom tudi v tisku! Jako lično natisnjen izvod velja šest kron in se lahko naroči v knjigotržnici L. Schwentnerja ali pri skladatelju g. Srečku Albinu v Zagrebu, Meduličeva ulica št. 25.

— **Pohujšljivi stotaki.** Pred nekaj dnevi so prišli v promet novi stotaki. Reči se mora, da so lični, ali slike so take, da so našega škofa silno razburile. Pomislite, ljudje božji, na ožrski strani stotakov je naslikan čisto nag fant, pa tudi na avstrijski strani je prav obilo nagote, toliko, da mora pohujšati celo kakega starega dragonca in tudi kaplana, dasi je »Presvetli« s hvale vredno hitrostjo takoj ukrenil, kar je v njegovih močeh, da stotaki ne bodo razširjali pohujšanja in mesenosti. V ta namen je »Presvetli« izdal tajno pastirsko pismo, v katerem je pojasnjena nevarnost teh stotakov in so dana navodila, kako to nevarnost odstraniti. Gosp. škof je mnenja, da so stotaki že sami na sebi stvar, v katero se človek lahko zamakne, kaj šele v te nove stotake, polne nagot. Posebno za device katekolek starosti ni to nič. In z ozirom na to zaukazuje škof, naj se vsak tak stotak takoj nese v farovž, da se tako onemogoči vsako pohujšanje. Res, naš gospod škof skrbi za očetovsko ljubeznijo, da se ljudstvo ne pohujša po novih stotakih.

— **„Slovenija“ na Dunaju.** Kakor čujemo, šteje akademsko društvo »Slovenija« na Dunaju sedaj samo kakih 45 članov, med tem ko stoji izven društva okrog 70 neklerikalnih visokošolcev. To pač mnogo pove!

— **70letni rojstni dan.** Starosta krajskih aktivnih črkostavev, g. Martin Jelovšek bo 27. t. m. nastopil svojo sedemdeseto leto. Rojen je v Ljubljani in je vstopil po dovršitvi tedanje realke 1848. leta v Egerjevo gubernijalno tiskarno, kjer se je tudi izučil in postal veren ud Gutenbergove umetnosti in kjer so se iste čase tiskali »Državni osnovni zakoni, veljavni za deželo Kranjsko.« — Po ustanovitvi političnega lista »Slovenski Narod« se je preselil leta 1869. v Maribor, in je prevzel službo meteur en pages omenjenega lista. Pod glavnim urednikom, g. A. Tomšičem postal je po odloku c. kr. okrajnega glavarstva v Mariboru dne 17. sušca 1871. leta izdajatelj in odgovorni urednik »Sl. Naroda.« Po ustanovitvi lastne tiskarne »Slov. Naroda« je prevzel izdajateljstvo in odgovorno uredništvo beletrističnega lista »Zora.« Po preselitvi »Narodne tiskarne« v Ljubljano je izročil gospodu Jelovšku tedanji odbor vodstvo filijale »Narodne tiskarne« v Mariboru, kjer je bil administrator dr. Rapoe in potem prof. Janko Pajk. Filijala »Nar. tiskarne« pa je prišla decembra leta 1874. v last g. J. Pajka in g. Jelovšek je še vedno ostal faktor, izdajatelj in odgovorni urednik beletrističnega lista »Zora.« Ko je pa profesor Janko Pajk nastopil profesuro, vrnil se je Jelovšek v Ljubljano in je vstopil leta 1877. do 1881. kot stavec v službo v tiskarno »Blaznikovih dedičev«. Pozneje je vstopil zopet v »Narodno tiskarno«, kjer deluje še dandanes navzlic svoji visoki starosti. Gospod Martin Jelovšek ima za seboj 54 trudoljubivnih in delavnih let in lahko ponosno gleda na svoja pretekla leta na polju tipografske stroke. Občeval je s Tomšičem, Jurčičem, Pajkom in Levstikom. Danes je še glavni stavec »Ljubljanskega Zvona« zdrav in čil na duhu in telesu. K njegovemu 70. godu naše čestitke!

— **Poroči se jutri** gosp. Alojzij Rant, c. in kr. pristav v mornarskem komisarjatu z gđ. Matildo Verbičevno iz znane rodoljubne rodovine v Borovnici. Čestitamo!

— **Županska volitev v Selcih.** Zopet se ni izvršila volitev župana. Novi odbor je razveljavljen in stari nastopi svojo funkcijo dotlej, da se izvrše nove volitve v občinski odbor. Tomaž Blamaža piha kakor gad, ker ne gre vse na njegovo komando.

— **Tovarna za lim.** Po mestu se govori, da je bila včeraj prodana tovarna za lim, in sicer za ceno 1,200.000 kron. Kupil jo je neki konjorij, ki ima že več tovarn (morda kartel

sam?), a z namenom, da ustavi vse delo in se tako iznebi konkurence. Če je to resnično, tega danes še ne moremo povedati, a govori se tako, in sicer v navadno dobro poučenih krogih. Ljubljanska tovarna za lim je delala izborne kupčije, a če se delo ustavi, bi bil to hud udarec zlasti za dotične delavce.

— **Otvoritev zavetišča na Grmadi** vrši se jutri, ob 12. uri. Glede na visoko stanje barometra pričakovati je najlepšega vremena in najkrajnjega razgleda, posebno ker so naši velikani pokriti s snežnobelo odejo. Za jed in pijačo preskrbljeno je na sv. Katarini, kakor tudi na vrhu Grmade. Odhod iz Ljubljane ob 7. uri zjutraj z gorenjskim vlakom do Medvode. Še enkrat opozarjamo, da je sedaj Grmada vsakomur pristopna, ker so se pota pota popravila, oziroma na novo zgradila.

»Slovensko planinsko društvo« — **Dolenjski cviček** bode letos prav dober. V krškem političnem okraju se je vršila trgatav v zelo ugodnem vremenu. Po nekaterih legah so pustili grozdje zoreti do zadnjih dni minolega tedna in črnine je še sedaj nekaj zunaj. Tako lepo že zdavno ni grozdje dozorelo kakor letos in opravičeno se pričakuje tudi imenitna kapljica. To kaže tudi mošt. — Cviček, kateri je bil vedno visoko v čišlih, si bode pridobil zopet svoje dobro ime in izpodrinil one brozge, katere so se zadnja leta zlasti po Gorenjskem pod njegovo firmo točile. Vinorejci z veseljem pozdravljajo namero krške kmetijske podružnice, prirediti dne 23. novembra t. l. razstavo letošnjih vin. S tem bode gotovo tudi Gorenjecem ustrezno, ki bodo našli na razstavi vina iz celega okraja po gorah in občinah razvrščena. Olajšano jim bode na ta način trudapolno iskanje in prihranjeno mnogo potov. Kakor kažejo prijave, bode udeležba od strani vinorejcev tako obilna, da bode vsak kupec lahko našel ugajajoče mu vino.

— **Utonila** je dne 17. t. m. popoldne okrog 4. ure v bajerji v Spodnjih Železnikih 79letna Katarina Jerala, samska ženica, po domače so ji rekli Mežnarjeva Katarina. Najbrže je vsled slabosti padla v vodo.

— **Iz Šmartna na Paki** se nam piše: Tukajšnji zloglasni župan Pirtošek je bil včeraj pri c. kr. okr. sodni in v šolstvu zaradi častikraja in denunciranja obsojen na 60 kron globe in povrnitev sodnih stroškov. Najžalostnejše pri tem je, da je bilo več lahkovernih in kratkovidnih po Pirtošku takorekoč zapeljanih kmetov radi istega delikta prav občutno kaznovanih.

— **Novi premogovniki** med Ljutomerom in Ormožem, posebno oni v občini Veličanih, so se pokazali zelo bogate.

— **Centralnega kolodvora v Celovcu ne bo.** Včeraj se je vršila ogledna komisija za novo progo Celovec-Rožek. Pri tem se je zvedelo, da se niso južni železnici ponudili nikaki predlogi za napravo centralnega kolodvora v Celovcu.

— **Za slovensko, odnosno hrvatsko poroto v Trstu.** Občina Kopriva na Krasu je poslala na ministrstvo za pravosodje prošnjo za slovensko, odnosno hrvatsko poroto v Trstu ter se s tem pridružila enakim prošnjam občin Mavhinje in Marežice. Pričakovati je, da bodo vse slovenske in hrvatske občine v okrožju tržaškega deželnega sodišča sledile izgledu gornjih občin.

— **Tržaški namestnik** torej le ne pojde v pokoj kakor se je splošno zatrdjevalo, nego prevzame v terek zopet vodstvo tržaškega namestništva.

— **Zopet štrajk Lloydovih kurjačev.** V Trstu so Lloydovi kurjači znova ustavili delo. Dosedanja pogajanja so bila brezuspešna. Vojsna mornarica je obljubila Lloydu poslati svoje ljudi, kar bo štrajkujoče le še bolj razvnelo.

— **Istrsko vino** se letos močno razlikuje od lanskega pridelka, in to z ozirom na množino in kakovost. Res, lasko leto je trta bolj obrodila, kakor letos, ali letošnje vino je mnogo, mnogo boljše. Zlasti na Gračiščančini je dobra, iz vrstna kapljica; tu prevladuje belo vino, ali tudi črno vino — teran — in zlasti črni muškati za buteljke se dobi. Ljudje bi radi prodali svoj pridelek, ali kupcev ne

poznajo; zopet pa manjka kupcem dobrih posredovateljev, ki bi jim preskrbeli dobro in naravno vino. Želeti bi pa bilo, da se kupci seznanijo tudi s temi kraji ter do nesejo pomoč siromašnemu istrskemu kmetu. — Ako bi si torej kateri naših kupcev želel vina od tod, naj se blagohotno obrne do g. Alojzija Peterlina, kaplana in beneficijata v Gračišču (nad Pazinom) Istra. — Isti je pripraven, kakor lani v Tinjani, tako tudi letos v Gračišču, v kolikor mu pripuščajo stanovske dolžnosti, biti kupec na roko, in bilo, da se pismeno obrnejo nanj (najbolje po dopisnicah z odgovorom), bilo pa, da pridejo osebno k njemu. — Posodo bi bilo pošljati na njegovo ime na postajo Pazin.

— **Panorama.** Prihodnji teden je na vrsti Turingija — tako se imenujejo kraji v Srednji Nemčiji med rekama Werro in Saalo ter pogorjem Harcem in turinjskim gozdom, kjer so saksonsko-erbstinske nemške državnice ter kneževini Reuss in Schwarzburg. Med drugim je na več slikah grad Wartburg, kjer se je moral Luter delj časa skrivati, potem mestu Gotha, Eisenach, kakor tudi več raznih spomenikov.

— **Zborovanje.** Črevljarsko strokovno društvo priredi jutri ob 10. uri popoldne v Pockovi gostilni v Sv. Florijana ulicah št. 10 svoj mesečni shod.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe.** Od 17. do 23. oktobra je dela iskalo 17 moških in 49 ženskih delavcev. Delo je bilo ponudeno 10 moškim in 32 ženskim delavcem, v 35 slučajih se je delo sprejelo. Od 1. januarja do 23. oktobra je došlo 2460 prošenj za delo in 2072 deloponudb. V 1383 slučajih je bilo delo sprejeto. Delo dobe takoj: 1 kletar, 3 trgovski slugi, 3 trgovski in 1 kavararski vajenec, 6 konjskih hlapcev, 2 prodajalki, 1 trafikantinja, 3 natakarike, 2 gostilniški kuharici, 5 na vadnih in 2 orožniški kuharici, 6 deklic za vsako delo, 5 deklic k otrokom in za gostilno. Službe iščejo: 1 pom. uradnik, 3 pisarji, 1 strojnik, 1 stavbinski mizar, 2 hotelska vratarja, 1 gostil. sluga, 1 hišnik in drugi posli. Stanovanja: Od dati je 1 stanovanje s 4 sobami ter več dijaških stanovanj. V najem se išče 1 stanovanje s 5 sobami in več manjših stanovanj.

— **Čez tri mesece.** Včeraj popoldne je prišel v Čarmanovo gestilno na Žabjeku brezposelni natak K. Gostilničarka ga je takoj spoznala, da je bil že pred tremi meseci v njeni gostilni z nekim prijateljem, s katerim sta napravila 3 K 28 vin. cehe, potem pa pobegnila, ne da bi bila plačala. Natak ni hotel o tem ničesar vedeti in se je še prepiral z gostilničarko. Poklicali so policaja, kateremu pa je natak povedal lažno ime, tako, da ga je policaj aretoval. Šele, ko je bil aretovan, je povedal pravo ime in tudi priznal, da jo je res popihal s ceho.

— **Povozi** je včeraj okoli 1/6. ure zvečer v Šelenburgovih ulicah neki fjakar kamnoseškega pomočnika Jožefa Rojina iz Spodnje Šiške št. 21. Rojina je gluh in ni slišal, da je fjakar upil nad njim, naj se izogne. Konj ga je podrl na tla in on je padel pod voz. Udaril se je na glavo in tudi na rokah ima rane, ker mu je šlo kolo čez obe roki. Tovariš, ki je šel z njim, ga je spravil domov.

— **Nezgoda.** Včeraj popoldne je padel pri stavbi Urbančeve hiše na Sv. Petra cesti zidar Amadeo Gomposo, Trnovske ulice št. 10, s prvega nadstropja kake tri metre globoko in se tako poškodoval, da so ga morali pripeljati v deželno bolnico.

— **Najdene in izgubljene reči.** Natakarka Ana Kosmačeva, Radeckega ceste št. 2, je našla včeraj popoldne pred gestilno srebrno uro. — Na poti od Židovskih ulic skozi »Zvezdov«, po Šelenburgovih ulicah in po Dunajski cesti, do hotela »Bavarski dvor«, je bila izgubljena zlata zapetnica s priveskom, v katerem je vtisnjen datum 30./4. 02.

— **Društvena godba** priredi v nedeljo pri gospodu Vosporniku svoj koncert. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 20 krajcarjev.

— **Najnovejše novice.** Poneverjenje v Posojilnici v Hohenrappersdorfu pri Korneuburgu so konstatirali 150.000 K primanjkljaja. Poneverjenja je obdolžen neki umrlj trgovec. — **Štrajki**

na Francoskem zavzemajo čim dalje opasnejši značaj. V Dünkirchenu je proglašeno obsedno stanje. — Pri kontrolnem shodu na Reki je zahteval neki rezervist, naj se vojni člani razun v madjarščini prečitajo tudi italijanski. Moža so takoj aretovali in odvedli v zapor. — Tiskovna svoboda na Nemškem. V Berlinu so urednika nekoga soc. demokratičnega lista obsodili zaradi tiskovnega prestopka ter ga z navadnim hudodelnikom skupaj vklenjenega odpeljali v zapor. — Morilec Stambulova, Mih. Stavcew, imenovan tudi Halju, je bil od porotnikov v Sofiji obsodjen na smrt. — Pri židovskih izgredivih v Czenstochov u je vojaštvo ustrelilo nad 30 oseb, nad 160 oseb pa je ranjenih. — Potres v Zagrebu. Snoči ob 6.45 min. so čutili v Zagrebu štiri sekunde trajajoč, precej močen potresni sunek. — Berlin se zadolži, in sicer si namerava najeti do 200 mil. mark. — Hči ameriškega predsednika, Alice Roosevelt, se je zaročila z bivšim častnikom Rooseveltovih jezdecev na Kubi, Johnom Grelawayem.

* **Iz slovanskega sveta.** Sedemdesetletnico svojega rojstva obhaja danes v Pragi vsučiliški profesor dr. Anton Frič, ki je zaslovel celo zunaj Češke radi svojih učenih naravoslovnih spisov. — Jubilej Konopnicke. 25letnico literarne delavnosti Marije Konopnicke je jako krasno obhajal prav te dni Krakov, kamor je došla tudi deputacija čeških žen, da se pokloni jubilarinji. — Dar. Čech Hlaváč, ki je kapelnik carske godbe, je ob svojem posetu Prage daroval 300 K za vseslovanski častniškarski fond. — Na češki tehniki se je dalo zapisati za učno leto 1902/1903 za zimski tečaj 1448 poslušalcev. — Za električno razsvetljavo petrogradskih ulic plača občina nad 1,700.000 kron. — Smrt. V sredo je umrla v Varšavi poljska pisateljica Wladislava Izdebska v 73. letu. Zlasti njeni spisi za otroke in za mladino so neprecenljive vrednosti. Dvakrat je dobila celo častno nagrado za svoje spise. Pisati je začela po letu 1860.

* **Ženstvo in politika.** Povodom bližajočih se deželnozbornih volitev na Nižjeavstrijskem je sklicalo dunajsko napredno ženstvo, na čelu mu bivša sourednica ženskega lista »Dokumente d. Frauen«, gđ. Augusta Fickert, shod, katerega se je udeležilo tudi več bodočih kandidatov, ki priznavajo vsi, da je ženstvo kot političen faktor največje važnosti. Kakor so zmagali pri zadnjih volitvah Luegerjanci v prvi vrsti s pomočjo skrajno fanatičnega klerikalnega žensstva, ki je pozabilo za časa volitev na vse svoje dolžnosti: na otroke, soproje, kuhinjo in gospodinjstvo, tako bode skušalo sedaj tudi protiklerikalno ženstvo — samo na dostojnejši način — zavzeti se z vsjo silo za prijatelje napredka, luči in svobode, za odkrito srčne zastopnike ljudstva, ki bodo skrbili za to, da dobe njega otroci svobodne šole, njega bolniki bolnišnice in njega reveži podporo. Zato je pozvalo napredno dunajsko ženstvo vse svoje pristajanje, naj bi delale, pridno delale, da se ne izgubi tudi en glas, ki bi morda utegnil biti baš odločilen. Njega geslo je: Našega največjega sovražnika, klerikalizem in njegove voditelje, krščanske socialce, treba na vsak način strmoglaviti.

* **Ruski pretendent za albanški tron.** Spljitsko »Jedinstvo« piše, da so albanški odbori našli istinitega potomca Jurija Kastrioti Škenderberga in sicer na Ruskem. To je državni svetnik Jurij Kastriotič Škenderberg Drekalovič, ki ima bajše vse dokaze o pristnosti svojega rodu ter se o pravem času zglašuje tudi za — albanški tron. O tem je že tudi obveščen starejši pretendent (italjski) Kastrioti.

* **Umor iz ljubosumnosti.** Nedavno je zadavil v Parizu neki Albert Loste svojo ljubico Marcello Perriu ter ji potem še z britvijo odrezal glavo. Morilec je pri sodišču takoj priznal svoj čin; povedal je, da se je v svojo ljubico čestokrat prepiral, ki je vedno koketirala z drugimi. Nedavno si je »vrigel« karte, ki so mu povedale, da bo imel mnogo neprijetnosti, stal bo pred sodiščem in bo zaprt; njegova ljubica pa ga vara. To zadnje prerokovanje kart, katerim je Loste popolnoma zaupal, ga je tako razburilo, da je spil stekleničico laudanuma. To je povedal takoj svoji ljubici, ki mu je prisegla, da ljubi le njega in ga ni nikdar varala. Nato je Loste objel Marcello Perrin, a kaj se je potem zgodilo, ne vé; začul je nakrat smrtno hropenje, ki ga je zapelo v dno duše, zato je zgrabil nevede britev in je dekletu odrezal glavo. Tako je pripovedoval Loste sam.

* **Mat i dojenček umorjena.** V Oujezdu blizu Brna so našli te dni umorjeno 22letno posestnikovo soprogo Marijo Macu in njenega šest mesecev starega otroka. Žena je bila v skednju obešana, a imela je razbito glavo, otroka pa so dobili v vodnjaku poleg hiše. Soprog, Ivan Macu, je bil bajše isto noč do ene od doma ter trdi, da je našel, domov prišedši, ženo in otroka mrtva. Vendar so moža zaprli, ker je na sumu, da je on morilec.

Kralj beračev. Zagrebčan Mato Modrič se je pred mnogimi leti izselil v Ameriko. Poprijel se je v New Yorku posebnega posla: postal je berač, in to tako spreten berač, da so ga newyorški berači kmalu izbrali svojim kraljem. In ta »poker« je nesel Modriču več kot vsaka pošena obrt. Čez nekaj let si je kupil v Zagrebu dve hiši, a ravnokar je kupil tudi v New Yorku dve hiši. Hrvatski izselniki se britko pritožujejo, da jim dela Modrič v Ameriki sramota. Vsak dan hodi z umetno pohabljenimi rokami po New Yorku beračit, kar mu nese povprečno 20 do 50 dolarjev na dan. Potem pa kraljevo obeduje v svoji hiši. Nedavno je obiskal Zagreb, pripeljal se je v spremstvu lepe »priateljice«. Modrič se vozi le v I. razredu, bodisi železnica ali parnik. Zato pa je — »kralj beračev«.

Voda mrtvega morja. Mrtvo morje je jako zanimivo, ne samo radi čudne kazni sodomskih mest, temveč tudi zavaljo svojih lastnosti. Dolgo je 74 km, 13 km široko. Površje je znatno nižje, kakor srednjezemeljsko morje, tla so skalovita. Globoko ni preveč, na južnem delu postavim samo 3 m. Voda se v veliki množini vsled vročine izparja, da še celo Jordan ne utegne vselej zadostno dolivati. Ob obali so žveplena tla, na površju morja plava množina asfalta. Barva morja je zelenoplava. Množina soli v tem morju je toliko, da ostane na telesu solna na vlaka, ako se kdo izkoplje v tem morju. Obenem pa je voda mrtvega morja jako škodljiva za oči ter provzroča nevarno vnetje.

Vraske na obrazu in njihov pomen. Navpične vraske med očmi na čelu pomenijo prevdarnjivost in skrb. Obokaste vraske na licu h korenini nosa in vodoravne vraske na čelu so znamenje starosti. Vraske pri ušesih so dokaz že sivih let. Vraske okoli ust — predobro življenje v mladih dneh!

Antiklerikalni Epištoly. Združenje svobodomiselnih rodoljubov čeških bo izdajalo v Brnu znanstvene antiklerikalne brošure, »da se nauči Čeh verska vprašanja razmotrivati z znanstvenega, na razumu temeljčega pozorišča. Nečemo nič več in nič manj«, piše v pozivu, »nego da se naše ljudstvo končno nauči izvrševati geslo Karola Havlíčka, ki je s svojim bistrovidom zaznal, da se le takrat iznebi naše ljudstvo klerikalne rane, duševnega in telesnega suženjstva, kadar ne bo klerikalcem ničesar verovalo in ničesar dajalo.«

Postava zoper stare samce. V argentinski republiki so razglašene te-le postavice: 1.) Doba za ženitev začenja v 20. letu. 2.) Ako se mož ne oženi do 30. leta, mora plačati 20 K globe na mesec. 3.) V daljših petih letih narašča samski davek za 100%. 4.) Med 35. in 50. letom plača »trmoglav« samec na mesec 80 K, od leta 50.—75. plača 120 K na mesec, po 75. letu samo 40 K na leto. Nad 80 let stari samec je končno davka oproščen. 5.) Udovci smejo 3 leta žalovati za ranjko, a potem se morajo zopet ozreti po novi zakonski polovici. 6.) Samec, ki je dobil trikrat od ženske »ta suho« (to mora dokazati), je globe prost. Ta postava dela čudeže in je jako malo tistih, ki bi čakali glob po paragrafu 3. in 4.

Mučenice lepote. »Strand Magazine« pripoveduje v nekem članku, koliko pretrpe nekatere ženske, ker hočejo biti lepe. Nekatere si dajo kemično odstraniti vse, tudi najmanjše izrastke, mozolčke in pege, kar traja po 2—3 mesece, in je zvezano z velikimi bolečinami. Zopet druge leže mirno po več tednov ter le jejo in zopet jejo; poleg tega si pa še ubrizgavajo neko tekočino, ki jih naredi debele. Neronova soproga se je kopala v oljenskem mleku, a v drugo ali celo v sveži krvi. Nekatere si pokladajo čez noč na obraz maske ali sveže goveje meso, Josipina Beauharnais si je dala iz obraza z nožem izrezati 60 peg. Zenico je možno povečati s pomočjo strupene snovi, ako se vidi deti potem večje in izrazitejše. Na francoskem narede vsako leto nad 30 milijonov lasulj. Nekatere Američanke si dajo celo zobe nekoliko izpiliti ter izpolniti luknjice z rubini in diamanti. Za debele ženske je dobiti električne korzete, ki jih napravijo šibkejše, švedska gimnastika pa podaljša noge.

Telefon na Švedskem. Na Švedskem je telefon nenavadno razširjen. V mnogih hotelih je v vsaki sobi telefon, s pomočjo katerega je lahko govoriti z vso državo. V Stokholmu ga baje ni črevljarka, niti perice, ki bi ne imela v svojem stanovanju telefona. Razširjala je spočetka telefon neka privatna družba, a pozneje se je zavzela za to tudi država, ker je bila dotična družba predraga. Zdaj pa konkurirata država in privatna družba, in je dobiti radi tega telefon za razmeroma prav malo denarja.

715 samomorov. V prvih treh četrtinah tekočega leta se usmrtilo na Dunaju 715 oseb. Število samomorilcev se je od preteklega leta sem izdatno zmanjšalo, dočim se je število samomorilk povečalo. Seveda je moških samomorilcev še vedno mnogo več kot ženskih. Poleg teh samomorilcev se je še 367 oseb skušalo usmrtiti.

Lurd v Sardiniji. Iz Genove poročajo: V vasi Uti v Sardiniji je poleg cerkve majhen studenec, ki ima baje jako

zdravo in čisto vodo. Nekega jutra je razglasil cerkovnik, da je videl zvečer pri studencu tuja, ki mu je rekel: »Ta studenec ozdravi vse bolezni sveta.« Potem je tuje izginil. Naslednjega dne je prišla v Uto kmetica, ki je trdila, da ji je rekla Mati božja, naj se koplje v studencu v Uti in takoj bo ozdravljena putike. Kmetica je to storila in je bila takoj — zdrava. Od tega časa hiti vsaki dan na sto in sto bolnikov k čudnemu studencu v Uto. Seveda se tudi tu ne gode nadnaravni čudeži, temveč deluje le sugestivna moč, kar so strokovnjaki že čestokrat dognali.

Sitnosti z imeni na Ogrskem. V Baranyavaru je umrl mlinar Szelier, ki je zapustil svoje premoženje 300.000 K revnemu kočarju Hajdinaku pod pogojem, da prevzame njegovo ime ter da ga nosi do smrti. Ministrstvo je to odreklo Hajdinaku, prevzeti ima Szelier, češ, da se tuje se glaseče imena pač smejo pomajjariti, a tuje ime zamenjati zopet za tuje ni dovoljeno. Šele ko je obupan Hajdinak predložil oporoko, se ga je ministrstvo usmislilo. — Bolj usodna pa je bila madjarizacija za odvetniškega kandidata Ig. Somosa v Budimpešti. Zaprl so ga kot vojaškega beguna, dasi je z vojaško knjigo dokazal, da je odslužil vojaščino. Čez par tednov šele se je pojasnilo, da je bil zaprt kot vojaški begun, ker ga oblasti niso mogli najti na njegovo novo ime, dočim je služil še pod starim židovskim priimkom.

Španski roparji že tudi imajo precej romantike ter prekašajo v marsičem celo italijanske. Sedaj je najglasovitejši španski ropar šele 20letni Toribio. Svoj »romantičen« poklic je začel z 12 letom. Takrat je izkopal iz groba nekega mladeniča, ga sleknil ter si oblekel njegovo obleko. Nato je šel na junaške posle. Na polju je našel starko spavati, katero je zadavil, potem je vlomil v neko župnišče, ubil gospodinjico ter odnesel ves denar. Vjeli so ga ter obsodili na smrt. Toda mladi ropar je premagal čuvaje ter zbežal v nepristopno gorovje Siera Faladora. Prebivalstvo v celi okolici je ugnal v tak strah, da mu sami prinesejo najboljših jedi in pijačo, kadarkoli se prikaže v hišo. Nedavno je prišel od glave do pete oborožen v natlačeno cerkev v Manoni. S prijaznim glasom je zaprosil ljudstvo, naj mu da denar. Sam župnik mu je prvi dal pet peset, a po njegovem zgledu je dal vsak, kolikor je imel pri sebi. Potem je šel ropar pred altar, pokleknil in zahvalil Boga za darove. V zapor je pisal, naj mu pošljejo njegove stvari, ki jih je moral »zaradi nepričakovane odpotovanja« tam pustiti.

Društva.

— **Splošno slovensko žensko društvo** opozarja cenjeno občinstvo iznova na predavanje, ki ga priredi jutri v nedeljo ob pol osmih zvečer v veliki dvorani »Mestnega doma«. Predavala bo gospod. Zofka Kveder o »Današnji ženi«.

— **Narodna čitalnica v Kamniku** priredi plesni venček z gledališko predstavo v nedeljo dne 26. vinotoka 1902.

— **P. n. predsedniki slovenskih učiteljskih društev na Sp. Štajerskem** se vljudno vabijo dne 2. novembra t. l. ob 3. uri popoldne v okr. šolo v Celju k sestanku radi snovitve »Zveze sloven. štajerskih učiteljev in učiteljic. (Ako predsednik katerega društva ne utegne priti, naj pa mesto njega dojde kak odbornik. Vsako društvo naj bi imelo vsaj enega zastopnika!) — Načelnništvo »centr. odbora slov. štajerskih učiteljskih društev« v Celju.

— **Akademsko društvo „Slovenija“ na Dunaju** priredi svoj I. redni občni zbor v torek, dne 28. vinotoka 1902. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnikov »Slovenije« in »Triglava«. 2. Poročilo odbora. 3. Poročila odbornikov, klubovih načelnikov in preglednikov. 4. Volitev novega odbora, preglednikov in volitev stalne odseke. 5. Slučajnosti. Začetek ob 1/8. uri zvečer. Lokal: IX. Währingerstrasse 33, »Zur goldenen Sense«.

Književnost.

— **„Narodnogospodarski Vestnik“** ima v št. 7. to-le vsebino: 1. Nepotrebnost spone. 2. Osnova in poslovodstvo obrtnih pridobitnih in gospodarskih združenj. 3. Kapital in obresti. 4. Razsodbe obrtnih sodišč. 5. Društvene vesti. 6. Raznoterosti. 7. Izpremembe v trgovinskih in združnih registrih na Kranjskem. 8. Tržno poročilo in tržne cene. 9. Oglasi.

— **„Slavjanski Věk“** prinaša v najnovejši (53.) številki ruski prevod Aškerčeve pesmi »Prva mučenica« in razpravo o slovenskem šolstvu v Trstu, ki jo je spisala gospa dr. Jenkova.

— **Nova hrvaška slovnica.** V zalogi knjigotržnice Hartleben na Dunaju je izšla druga izdaja prav praktično urejene slovnice hrvaškega jezika. »Praktische Grammatik der kroatischen Sprache für den Selbstunterricht« von M. E. Muža. Slovnica je namenjena onim, ki se hočejo v kratkem času in za praktične potrebe naučiti hrvaščine.

— **Zakoni in ukazi za vojvodino Kranjsko.** Ravnokar je izšel drugi tatis tretjega snopiča dobroznane

ročne izdaje zakonov in ukazov za Kranjsko, ki jo urejuje deželni tajnik Josip Pfeifer, tiska in zalaga pa firma A. Klein & Comp. Ta lično tiskani in pregledno urejeni snopiči vsega nemškega in slovenskega besedila zakonov o požarni policiji in o gasilnih stražah, o odpravi far-nih ubožnih institucij, katerih premoženje se je odkazalo občinam, o javnem oskrbovanju ubogih in vse določbe o domovinski pravici. Knjiga stane 1 K.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 25. oktobra. Ministrski svet ima danes popoldne sejo, v kateri se določi vladno stališče pri predstoječi razpravi o jezikovnem vprašanju.

Dunaj 25. oktobra. V svoji tokovski seji razpravljala bo poslanska zbornica o agrarnem štrajku v Galiciji. Ker se je tudi pet članov poljskega kluba vpisalo med govornike, je kaj malo upanja, da bi bila ta debata že v torek končana. Koj po tej zadevi pride na vrsto debata o govoru ministrskega predsednika glede jezikovnega vprašanja. Ta razprava bo trajala več sej, a se pretrga, ker od 30. t. m. do 6. novembra z ozirom na deželnozborske volitve na Dolenjem Avstrijskem ne bo seje.

Dunaj 25. oktobra. Gospodska zbornica bi bila morala imeti danes dopoldne sejo. Na dnevnem redu je bil zakon o terminski kupčiji. Med tem, kose se je poslanska zbornica izrekla za popolno prepoved terminske kupčije, se specialna komisija, ki se je sešla ob 11. dopoldne, ni mogla zjediniti. Vsled tega se je plenarna seja odgodila do danes zvečer in se zdaj skuša doseči sporazumljenje med nasprotnima si taboroma.

Trst 25. oktobra. Štrajk Lloydovih kurjačev je končan. Oficijozno se zatrjuje, da je to največ zasluga pomorske oblasti.

Budimpešta 25. oktobra. Včeraj zvečer so visokošolci uprizorili veliko demonstracijo proti pomnoženju armade. Prišlo je tudi do rabuke s policijo. Visokošolci so policijo bombardirali s kamni in s premogom. Šele ko so prišli nekateri poslanci neodvisne stranke povedati, da je domobranski minister takorekoč umaknil dotični zakonski načrt, so se visokošolci pomirili.

Budimpešta 25. oktobra. Vsi listi se bavijo s tem, da je vlada umaknila načrt zastran pomnožitve armade. Opozicijski listi sodijo, da je ta načrt za vedno pokopan, vladni listi pa menijo, da pride načrt prihodnje leto zopet na dan.

Berolin 25. oktobra. V političnih krogih vlada sploh mnenje, da je razmerje med cesarjem in državnim kancelarjem grofom Bülowom postalo tako, da mora Bülow odstopiti. Pravi se, da je cesar prišel tudi do spoznanja, da je storil veliko napako, ko po nasvetu grofa Bülowa ni hotel sprejeti burskih generalov. Kot naslednik grofa Bülowa velja splošno general Hahnke.

Sofija 25. oktobra. Vlada je poslala vsem velesilam noto, v kateri zavrača kot neosnovane vse dolžitve, da podpira macedonsko ustajo zajedno pa opozarja, da so macedonske razmere neznosne in zahteva, naj se izvedo v berolinski pogodbi obljubljene upravne reforme, ker sicer bolgarska vlada ne more zadržati ljudskega gibanja v prid Macedoncem.

Pariz 25. oktobra. V Brestu je bil obsojen župnik Salaun na štiri mesece v ječo, ker je ščuval kmete, naj s silo preprečijo zatvoritev samostanskih šol. Poleg njega je bilo na tri mesece obsojenih mnogo žensk, ki so ščuvala ljudi na punt in kamenjale vojaštvo.

Narodno gospodarstvo.

Ogledovanje smidolske govede v Postojini.

Z vpeljavanjem vnanjih plemen se je naša goved že v marsičem zboljšala. S pincgavskim plemenom so se dosegli lepi vspehi

na Gorenjskem in Notranjskem, z murboden-skim pa na Dolenjskem. V zadnjem času so se napravile poskušnje tudi s smidolskimi plemenom, ki slovi kot najboljšo plemniško pleme. Smidolsko pleme se odlikuje najbolj stem, da je velike rasti, lepih ravnih životnih oblik in hitre rasti. Največ živali tega plemena je prišlo dosedaj v postojinski okraj in zato je bilo umesto, da je naša kmetijska družba priredila v Postojini ogledovanje te živine, da se na razstavljenih živalih lahko presodijo vspehi dosedanje reje in ob enem dožene, ali kaže tudi v bodoče vpeljavati to pleme za zboljšanje domače živine ali ne.

Dasi ni bilo vreme prirediti takega ogledovanja posebno prijazno, kajti deževalo je celo prejšnjo noč, pripeljali so gospodarji v soboto dne 18. t. m. v Postojino vendar veliko take živine, tako da je bila udeležba povsem dobra. Mnogo je k temu pripomogel tudi Lukežev semenj, ki se je tega dne vršil v Postojini. Razun mnogoštevilnih živinorejcev je bila pa tudi naša kmetijska družba dobro zastopana, kajti poleg ravnatelja Pirea, kateremu se je v prvi vrsti zahvaliti za to prireditev, udeležili so se ogledovanja tudi podpredsednik Povše in odborniki baron Lazarini, baron Lichtenberg, Paulin in Rohmann.

Prostor za ogledovanje se je priredil na prostornem postojinskem sejmišču, kjer sta podružnični načelnik Arko in višji živinozdravnik Gašpari skrbela, da se je zvršilo vse v najlepšem redu.

Vsega skupaj je bilo razstavljenih 76 glav in sicer 10 bikov, 24 krav, 16 telic in 26 volov. Živina je bila deloma čistokrvnega večidel pa mešanega smidolskega plemena. Čistokrvne živali so se vse odlikovale s svojimi značilnimi lastnostmi, s svojo velikostjo in težo, pa tudi pri mešano-krvnih živalih se je lahko na prvi pogled spoznal ugodni vpliv, katerega ima smidolsko pleme za zboljšanje telesnih oblik in teže. Zlasti lahko se je opazilo to na zadnjem koncu života, ki je pri požlahtnjenih živalih veliko bolj razvit kakor pri domačih. Dočim imajo domači živali le prepogostoma šibak zadnji konec, kratek, in posekan in preveč zožen križ, slabotne in krive noge, vleknjen hrbet, imajo smidolske živali ravno in dokaj močnejše oblike. Pripisati moramo to pravilno in močno razvitemu okostju, ki je lastno smidolski govedu in ki se po dobrih bikih lahko prenaša na zarod.

Po svoji lepi vnanjosti so se izmed razstavljenih živali še najbolj odlikovale krave, med katerimi so se nahajale tudi po 650 do 700 kg. težke. Kolikor se je dalo soditi po razvoju mlečnih organov, so bile vmes tudi prav dobre molznice. Po svojih obilnih in lepih životnih oblikah so kazale, da so tudi pripravne za zarejo lepih volov, naj si bo za delo ali za pitanje namenjeni. Razsojevalna komisija obstoječa iz barona Lichtenberga (načelnika), barona Lazarinija, Paulina in posestnika Dekleva iz Vrem, je priznala prvo darilo za krave Fran Arkotu iz Postojine, ki je razstavil 3 krave. Prav lepe in dobro rejene živali so razstavili Ferdinand Gašpari iz Postojine (2 kravi, 1 s telutom), Jože Križaj iz Orehka, Jože Dekleva iz Postojine, Ivan Premru iz Orehka in Andrej Požar iz Nove Sice, ki so bili vsi obdarovani.

V obče so ugajali glede telesnih oblik tudi razstavljeni biki, vendar so bili nekateri preveč mešane krvi, tako je bil premalo izražen ugodni vpliv smidolskega plemena. Dasi je bilo le 10 bikov na ogled pripeljanih, se je priznalo darila za 6 bikov, ker je presojevalna komisija zavzela stališče, da je pred vsem bikorejce nagraditi. Najlepša bika čiste smidolske krvi sta pripeljala Janez Stegu iz Planine, ki je dobil prvo premijo, in Anton Dougan iz Vovčega. Razun teh so bili obdarovani za bika Jakob Cucek iz Nove Sice, Fr. Arko iz Postojine, Ivan Premru iz Orehka in Alojzij Marc iz Šturja.

Primeroma manj so ugajali presojevalni komisiji razstavljenе telice, bilo jih je sicer 16, toda po svoji rasti, teži in telesnih oblikah niso več kazala tistih lastnosti, kakor so običajne pri smidolskem zarodu. Kaj je vzrok, to bi se moralo šele preiskati. Drugi zarod bi moral biti še lepši kakor je prvi, ne pa nasprotno. Najlepši 2 telice je razstavil Fran Arko iz Postojine, ki je pa njemu namenjeno prvo darilo prepustil na korist drugim živinorejcem.

Tudi pri razstavljenih volih se je pokazal več ali manj ugodni vpliv smidolskega plemena, le škoda, da ni bilo nobenih dobro rejenih ali opitanih volov na ogled, kajti v tem slučaju bi se lahko prepričali tudi o tem, kako ugodnih lastnosti je smidolsko pleme za pitanje. Kar se telesnih oblik tiče, se je lahko opazilo, da se da s smidolskim plemenom prav uspešno izpodrivati tiste pomanjkljivosti, ki se nahajajo še običajno pri domačih živalih. Po drugi strani moramo pa tudi priznati, da se je pri nekaterih volih komaj zaznal vpliv smidolskega plemena, in ko bi ne videli tistih belih lis po glavi, ki so običajne pri smidoleh, bi sploh ne sodili, da je kaj smidolske krvi vmes. Voli so bili sploh mešano-krvni in je domača kri prevladala tujo. Najlepše vole so prignali na ogled Alojzij Ferjančič iz Slapa pri Vipavi, Jakob Gomp iz Zaloga in Anton Vidrih iz Strmca pri Studencu. Poleg teh je bilo obdarovanih še sedem drugih gospodarjev.

V marsičem podučna razstava je končala z razdelitvijo premij. Vsega skupaj se je razdelilo 28 premij v skupnem znesku 465 kron.

Poslano.)*

Odpri odgovor

blag. gospodu **dr. Karlu Trillerju** odvjetniku in občinskemu svetniku v Ljubljani.

Že 23 t. m. ko smo imeli razpravo zaradi odškodnine, ki jo bodem zahteval od gospe Potočnikove, atakirali ste me, naj se Vam opravičim, kaj govorim o Vašem postopanju. Takrat Vas je — to je tista prilika, katero v Vašem poslanem omenjate — gospod sodnik sam zavrnil, da take privatne zadeve ne spadajo k stvari, sedaj me atakirate v „Slov. Narodu“ in sedaj Vam jaz povem, da take privatne zadeve ne spadajo v časnik ter Vam naznanjam, da je kompetentno ljubljansko sodišče, kjer me lahko vsak dan tožite, ako mislite, da sem Vam krivico storil.

Jaz nimam povoda, sodnemu potu se ogibati in Vam zagotavljam da nisem govoril neresnice.

V nadaljnje časniške prepire se z Vami ne bom spuščal, ker zato nimam ne časa niti veselja.

V Ljubljani, dne 25. oktobra 1902.

Felix Urbanc,

veletržec, član ravnateljstva mestne hranilnice in svetovalec trgovske in obrt. zbornice.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (2625)

Borzna poročila.

Dunajska borza

dne 25. oktobra 1902.

Skupni državni dolg v notah	100 89
Skupni državni dolg v srebru	100 65
Avstrijska zlata renta	120 55
Avstrijska kronska renta 4%	100 20
Ogrska zlata renta 4%	120 —
Ogrska kronska renta 4%	97 60
Avstro-ogrsko bančne delnice	1585 —
Kreditne delnice	674 75
London vista	259 10
Nemški državni bankovci za 100 mark	116 87 1/2
20 mark	23 40
20 frankov	19 05
Italijanski bankovci	95 05
C. kr. cekini	11 33

Žitne cene v Budimpešti

dne 25. oktobra 1902.

Termin.

Pšenica za oktober	za 50 kg	K	7 48
" april 1903	" 50 "	"	7 39
Rž " oktober	" 50 "	"	6 35
" april 1903	" 50 "	"	6 43
Koruza " maj 1903	" 50 "	"	5 75
Oves " oktober	" 50 "	"	6 29

Efektiv.

Mirno, nespremenjeno.

Darila.

Upravništvu našega lista je poslal za družbo sv. Cirila in Metode. Iz nabiralnika v gostilni Grebenčevi v Vel. Laščah 10 kron. — Gospod Anton Resnik iz Blagovice 10 kron kot globo radi razžaljenja časti proti Francu Benkoviču iz Blagovice. — Iz nabiralnika v gostilni Antona Zabukovca v Ljubljani na Bregu 1 krona 60 vin. Skupaj 21 kron 60 vin. — Živel!

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogih desetletij dobro znanega, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praška“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkosti prebavljanja. Originalna skatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 1 (12—15)

Kadar kdo zavzije kake težke prebavljive jedi, potem se ga lotijo razne mučne bolezni, katere je treba ob pravem času zdraviti, da se iz njih ne izcimijo prav hude bolezni. Da se take hude bolezni preprečijo, za to jako dobro rabi in koristi sredstvo, ki pospešuje prebavljenje in kot tako je zelo dobro po svojem vplivu znan „dr. Rose balzam za želodec“ iz lekarne B. Fragnerja v Pragi, kateri se lahko kupi tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat! b

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 21. oktobra: Anton Zabukovec, kajžarjev sin, 3¹/₂ let, opekel se je.

Dne 22. oktobra: Fran Jaklič, gostač, 76 let, ponesrečil se je.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najbolje priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodlom 1 K.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. (520—35)

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

doleg novozgrajena Fran Jožefovega jubil. mostu

Mati revščine

je, kukor znano, le-noba. Ona je privedla in še privaja, ako se ji ne upiramo energično, pogubo mnogim eksistencam. Nemarnost v poklicu pripravi končno človeka ob vse njegovo premoženje, nemarnost v negovanju zdravja pa pripravi marsikoga v prerani grob. Mnoge bolezni, ki so se zdele spočetka neznatne, razvijejo se v jako nevarne bolezni, ako jih z dovoljno skrbjo ne zdravimo. To se pogosto dogaja pri pljučni sušici, koji predhajajo navadno boleznim soplnih organov. Vseled katara sapnika, afekcije pljučnih koncev, astme, tiščanja v prsih, pljučnega katara, pljuvanja krvi, težke sape, boleznir krlja, hudega kašlja in hripavosti so slizne mernice prav posebno občutljive za navzetje tuberkuloznih bacilov in zato je dolžnost vsakogar, da se takoj uporablja obvarovalni leki pri tistem ki se ga je lotila kaka taká bolezen. Sredstvo s prav čudežnim vspehom zoper vse take bolezni je „Pectora“, kojega lečilna moč je prekosila doslej vsa druga priporočana sredstva zoper take bolezni. Kdor hoče kupiti pristni „Pectora“, naj se le naravnost obrne na Diana-lekarno v Budimpešti, Karoly körut, katera istega razpošilja v zavrtkih á 2 K. (2621)

Meteorologično poročilo.

Visina nad morjem 506² m. Srednji srčni tlak 756⁰ mm.

Okt.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
24.	9. zvečer	750 4	4 8	sl. svzhod	jasno	
25.	7. zjutraj	748 9	4 4	sl. svzhod	oblačno	
	2. popol.	746 2	7 0	sl. jvzhod	oblačno	0 0 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 6 6°, nor. male: 8 9°

Najboljša pitna voda

kadar preti nevarnost epidemije, je v takih slučajih čisto skušana, od medicinskih avtoritet vedno priporočavana

MATTONLIEV
GISSHÜBLER
alkalična kislina

V njej se ne nahajajo nikake organske substance ter je zlasti v krajih, kjer je studenčna ali vodovodna voda dvomljive kakovosti, najprikladnejša pijača. (30—4)

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih specializiranih, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Dobra gostilna

z velikimi prostori, v večjem trgu, se odda. (2575—2)

Naslov pove upravništvo „Slov. Nar.“

Državno preizkušena

učiteljica

angleškega in francoskega jezika

ki je bila več let v Londonu in Parizu, poučuje v teh jezikih.

Zglasiti se je od dne 15. septembra pri gđ.

Olgi Nadeniczek 2034-5

Kongresni trg št. 3, II. nadstr.

Urarskega pomočnika

vsprejme takoj (2626—1)

Aleksander Ambrožič

urar na Jesenicah (Gorenjsko).

Absolviran nižjegimnazijalec

z dobrimi spričevali, lepo pisavo, popolnoma zmožen slovenskega, nemškega ter hrvaškega jezika, želi vstopiti v kak komptoar, notarske ali odvjetniško pisarno v Ljubljani ali na Gorenjskem. Vstop takoj. (2596—3)

Cenjene ponudbe naj se pošiljajo do dne 30. oktobra pod A. B. poste restante Ljubljana.

Zlata zapestnica

izgubila se je na potu iz Židovskih ulic skozi »Zvezdo« do kavarne »Evropa«.

Kdor jo je našel, naj jo odda proti dobri nagradi v našem »upravnistvu«.

Mlad, umeten (2623—1)

strugar za les

želi dobiti kako delo.

Naslov pove upravništvo tega lista.

Razkosana srna

dobi se

za ves čas seziže pri mesarju

Fran Lovše

Jurčičev trg.

Mesnica je odprta vsak dan tudi popoldne od 5. do 6. ure. (2624—1)

Vabilo.

Danes v soboto, dne 25. oktobra 1902

v gostilni „Pri Črnetu“

Konjušne ulice št. 2

vinska trgatev

spojena

z domačo veselico in s plesom.

Začetek ob 8. uri. Vstop 20 vin.

K obilni udeležbi vabi z vsem spoštovanjem

J. Brandstätter

(2626) gostilničar.

Zanimiva izložna okna.

V nedeljo odprta in zvečer razsvetljena

v (2559—2)

Angleškem skladišču oblek

Ljubljana,

vogal sv. Petra in Reslevih ulic št. 3.

Epilepsija. (2135-8)

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih nervoznih boleznih, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštaine prosto v Schwanen-Apotheke, Frankfurt a./M.

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod „1.298“ Gradec, poste restante. (1095—25)

Trgovski prostor

(lokal) (2596—2)

odda se s 1. novembrom v najem na Tržaški cesti št. 21.

Učenca

krepkega iz dobre hiše, sprejme takoj v pekovo obrt. (2591—2)

Konrad Čadež,

pek v Kranju.

Trgovski pomočnik

dobro izvežban v manufakturni in špeciarijski stroki, vešč slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v trgovino mešanega blaga (2585—2)

Slavinec & Šeleker,

šmartno pri Litiji, Kranjsko.

Učenec

se vsprejme takoj v špeciarijsko trgovino. Vpraša naj se v upravništvu »Slovenskega Naroda«. (2589—2)

Par voznih konj

petletnih, 16 cm, rjavih, docela enakih valahov, zdravih, se radi odpotovanja proda za 450 gld. v Plevni, pošta Žalec. (2578—2)

Trgovskega pomočnika

v špeciarijsko trgovino sprejme ljubljanska trdka. Zmožen mora biti slovenskega in nemškega jezika.

Ponudbe na glavno pošto v Ljubljani pod „P. P.“. (2587—2)

Hiša

v Sp. Šiški št. 88 z gostilno, prodajalno, 4 stanovanji in gospodarskim poslopjem se proda pod ugodnimi plačilnimi pogoji, eventualno z fundus instructusom. Natančnejša pojasnila v hiši. (2601—1)

Uradno dovoljena (2619)

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6

išče nujno:

2 dobri kuharici za Reko, 15 gld. plače; 3 kuharice za vse v Trst; boljšo kuharico za Gradec (kuhinjsko deklo za tukaj); 2 dekleti za vse k 2 osebama v Pulj, 10 gld. plače; kuharico in hišnjo v fino gospodsko hišo v Gorici; 3—4 prodajalke; zanesljivega slugo za pisarno itd. itd. Natančnejše v pisarni, potnina tukaj. — Priporoča se nekaj spretnih, gibčnih in čednih natakaric.

Fotografski atelijé
na sv. Petra cesti št. 27
L. Krema.
Solidna in cena izdelava slik vsake velikosti.
Izložbe: na Sv. Petra cesti, v Prešernovih ulicah in v „Zvezdi“.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
In navadne do najfinjše
žime.
M. Pakič
Ljubljana.
Meznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Josip Reich
likanje sukna, barvarija in
kemična spiralnica na par
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovili naj se vzorec vposlati.

Klobuke
najnovejše fačone
priporoča po najnižji ceni
Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg št. 11.

Avgust Repič, sodar
Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16
(v Trnovem) 44
izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Kupuje in prodaja stare vinske posode.

Ign. Fasching-a vdove
ključavničarstvo
Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
najpreprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto
medjo ali mesingom montiranih za obklade z
pečnicami ali kahljami. Popravljanja hitro in
po cenl. Vnanja naročila se hitro izvršé.

Naravna arsen in železo sodrzujoča mineralna voda

RONCEGNO

prilagojena po prvih medicinskih avtoritetah pri anemiji, malariji, diabetes, opešanju močij, polnih, živčnih in ženskih boleznih.

Zaloga v vseh boljših trgovinah z mineralno vodo in v lekarnah. (1928-8)

Pitno zdravljenje uporablja se celo leto.

Oklic.

Anton Kušar, posestnik v Dravljah, razprodal bode (2618-1)

v četrtek, dne 30. oktobra 1902 ob 9. uri dopoludne

na prostovoljni javni dražbi svoje v Dravljah in na Glincah ležeče

njive in travnike

in svoje v Gorenji Šiški ležeče

hoste.

Več o tem omenjeni dan na licu mesta.

Mejnarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastična umetniška razstava.

Odlikovana na vseh svetovnih razstavah.

Danes v soboto, dne 25. oktobra, zadnjič razstavljeno:

Velezanimivo

potovanje po Benetkah.

Od nedelje, dne 26. oktobra, do dne 4. novembra:

Potovanje

po Turingiji.

Novo, senačno in amisančno so ameriški

Mutoskopi.

5 novo došlih zabavnih slik.

Za ogledanje 5 slik se plača 50 vin.

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer. (2614)

Najcenejše dobavišče dobrih ur s 3letnim pisanim jamstvom.

HANNS KONRAD

eksportna hiša ur in zlatnine Most (Brux) št. 64 (Česko). Lastne izdelovalnice za izgotavljanje ur in fino mehaniko. Dobra nikelnasta remontoarka gld. 375.

Pristna srebrna remontoarka gld. 525.

Pristna srebrna verižica gld. 120. Nikelnasti budilec gld. 175.

Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznanih pisem. (2758-89)

Ilustrovani katalog zastoj in poštne prosto.

Slaščičarna
Ljubljana Kongresni trg 8. **R. Kirbisch** Ljubljana Kongresni trg 8.
priporoča:
Fave di morti, vsesvetniške štruce, pinco, najfinejša pecivo k čaju, suhor (cvibak), različne vrste finega namiznega peciva, bonbone in posladkorjeno sadje, kompot, marmelade, likerje, desertna vina in spenjavino (Crema), čaj, rum in najfinejši francoski konjak.
Zunanja naročila se izvršijo točno. (2613-1)

Opozorjam
vse trgovce na lepe in cene papirnat
božične prtičke
kateri se dobivajo pri tvrdki 2569-2
V. Engelman, Grosuplje.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj. (43)

Ovratniki manšete, srajce

V vseh omikanih državah registrirana
Levova znamka
Ne prodaja se na drobno.
Dobiva se v vseh najboljših trgovinah z gospodskim, modnim in platnenim blagom.
M. Joss & Löwenstein
c. kr. dvorni dobavitelj (864-3)
v Pragi VII.

Radi selitve proda takoj razno pohištvo
med drugim zofo s foteli, šifoneromaro, stensko uro itd.
gospa Marija Gallè (2582-3)
Bleiweissova cesta št. 22, I. nstr.

Letošnja huda zima
se že zdaj napoveduje in sicer z mrazom in vetrom, ter opominja vsakogar, da se pravočasno preskrbi s toplo obleko. Taka se dobi pač najbolje v
Angleškem skladišču oblek Ljubljana
vogal sv. Petra in Resljeve ceste št. 3
Največja izbira
kožuhov za mesto in potovanje, športnih in zimskih sukenj, kožušnih sacco, oblek i. t. d. i. t. d.
Zadnje novosti:
vatiirani ovratniki, paletoti, jopice, otroški plašči z obšivom ali brez njega.
Double-ovratniki in paletoti od 6 gld. naprej.
Sortirana zaloga kožušnih garnitur, boa, mufov in peresnih collierjev.
Angleški in francoski vzorci za naročila po meri.
Blago na izbero na vse strani brez povzjetja.
Z velespoštovanjem
pr. F. M. Netschek
Oroslav Bernatović.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Izvod iz voznega reda
veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Beifing v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost Bregenc, Curib, Genevo, Pariz, čez Klein-Beifing v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Hebr, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje. Ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomestu, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno Celovec, Beljak, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vane, Karlove vane, Hebr, Marijine vane, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curib, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka Celovec, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selthal iz Inomosta, Solnograda. — Proga iz Novoga mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novoga mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplic, Novoga mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer in ob 10. uri 35 m, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 8 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1)

Zmešane lase
kupi v vsaki množini in po najvišjih cenah
Jos. Errath (2549-4)
v Mokronogu na Dolenjskem.

GRAND PRIX PARIS 1900
CHOCOLAT SUCHARD CACAO
LE GOUTER C'EST L'ADOPTER

Št. 34345. (2600-1)
Razglas stavodolžnim mladeničem.
Mestni magistrat ljubljanski glede rednega nabora leta 1903 nastopno razglašja:
1. Vsem v Ljubljani stanujočim leta 1880., 1881. in 1882. rojenim mladeničem, neglede na njih rojstni in pristojni kraj, se je
tekem meseca novembra 1902
pri podpisnem uradu k zabeležbi oglašiti.
2. Mladeničem, ki nimajo domovinstva v Ljubljani, je prinesiti s seboj dokazila o starosti in pristojnosti.
3. Začasno odsotne ali bolne mladeniče smejo zglašiti njih starši, varuhi ali kaki drugi pooblaščenici.
4. Onim, ki si hočejo izprositi kako v §§. 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona navedenih ugodnosti, je po predpisu opremljene prošnje vložiti meseca januarja ali februarja 1903 pri podpisnem mestnem magistratu, najkasneje pa na dan glavnega nabora pri naborni komisiji.
5. Onim, ki žele, da se jim dovoli stava zunaj pristojnega okraja, je o priliki zglastive vložiti opremljene prošnje; obenem pa lahko zglastijo in izkažejo pravico do kake v §§. 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona omenjene ugodnosti.
6. Sinovom vojaških oseb, bivajočim v dejanski službi in onim mladeničem, ki so nameščeni pri vojni upravi (vojni mornarici) in so še stavodolžni, se je ravno tako zglašiti.
7. Kdor zanemari dolžnost zglastive, in sploh iz vojnega zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more izgovarjati s tem, da ni vedel za poziv ali pa za dolžnosti, katere mu nalaga vojni zakon.
Stavljenci, ki opusté zglastive, ne da bi jim branila kaka nepremagljiva ovira, se zakrivijo prestopka in zapadejo globi 10 do 200 kron ali pa primernemu zaporu.
Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 3. oktobra 1902.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.
Priporočila in spričevala
raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: (2609-2)
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Ob pričetku zimske sezone si usojam naznanjati slavnemu občinstvu, da imam v zalogi **najboljši**
trboveljski premog v koscih.
Naročila se natančno izvršujejo. Tudi se odda cel vagon direktno s kolodvora na dogovorjeni kraj.
Priporočuj se za obilne naročbe bilježim s spoštovanjem
Ivana Treo
Cesta na Rudolfovo železnico št. 8, v Ljubljani.

Poskusite
J. Klauer-jev, Triglav
naravni rastlinski liker:
Ogreva in oživlja želodec in teló.
Probuja tek in prebavo.
Daje dobro spanje. (415-209)
Edini založnik in imetnik:
Edmund Kavčič v Ljubljani.

Najboljše črnilo svetá.
Kdor hoče obutalo ohraniti
lepo bleščeče in trpežno, naj
kupi samo
Fernolendt
čreveljsko črnilo;
za svetla obutala samo
Fernolendt crème za
naravno usnje.
Dobiva se povsodl.
C. kr. priv.
tovarna ustanov. l. 1832
na Dunaji.
Tovarniška zaloga: (1161-24)
Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.
Radl mnogih posnemanj brez vrednosti pazi
naj se natančno na moje ime
St. Fernolendt.

St. 35889. (2554-2)
Ustanove.
Dne 2. decembra oddati je pri
mestnem magistratu ljubljanskem
cesar Franc Jožefove jubilej-
ske ustanove, namenjene onim
mestnim revežem, ki ne dobi-
vajo redne podpore iz ubož-
nega zaklada.
Teh ustanov je 12 in sicer 2 po
50 K, 10 pa po 40 K in je prošnje za
njih podelitev vlagati tukaj do 16. no-
vembra letos.
Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 16. oktobra 1902.

**4 pari čevljev
za samo kron 4-90**
se le zaradi nakupa večje kvantitete za nizko
ceno prodajo. 1 par čevljev za gospode, 1 par za
dame za zavezovati z močno podbitimi podplati,
najnovejše fačone; dalje 1 par gosposkih in 1 par
damskih čevljev, toplih in elegantnih. Udobna
nošnja. Z najnovejšim passepoilom. Vsi 4 pari
za K 4-90. Pri naročilu zadošča naznaniti dolgot.
Pošilja se po poštne povzetju. Zamena dovoljena.
Export obutja Ebersson
Dunaj, XX/I poštni predal.
(2493-3)

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.
Prve vrste parobrodí. — Naravnost brez
prekledanja v New York in v Philadel-
phio. — Dobra hrana. — Izborna oprava
na ladiji. — Nizke vožne cene.
Pojasnila dajejo:
Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji
ali (2073-9)
Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 34.

**Trgovina z lasmi en gros na
Nemškem kupuje strižene surove**
človeške lase
in zmedene lase.
Naslove odpošilja pod „F. M. A. 596“
upravníštvo „Slov. Naroda.“ (2556-3)

Prodajalna
v lepem industrialnem kraju na Notranj-
skem je oddati s 1. januarjem 1903. Ista
je dobro upeljana in obstoji čez 50 let.
Potrebna kapitala je treba 6000 kron.
Ponudbe pod „Merkur“ na uprav-
ništvo „Slov. Naroda.“ (2542-2)

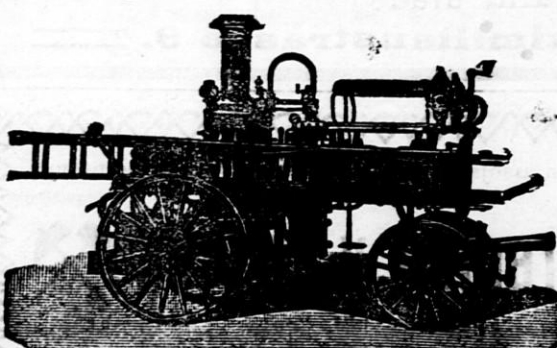
Kdor potuje v
Gorico
priporoča se mu nova
kavarna Central
na Travniku tik sv. Ignacija.
Lastnik Filip Pečenko, prej-
šnji hotelir v Pulju. Na raz-
pologo je nad 100 časnikov;
kava in likerji najboljši, po-
strežba jako točna, čistoba
vzglédna, oprema po naj-
novejših zahtevah, cene kot
v drugih kavarnah.
(2475-6)

**Izognite se nakupa
manjvrednega in vmes še ponarejenega ruma!**

Esence so zdravju škodljive.
Battle-Axe Jamaica The Nectar of Jamaica.
rum je znan kot
Vsaka izvirna steklenica se polni pod osebnim nadzorstvom tvrde:
A. A. Baker & Co., London E. C.
Ta marka je v vseh kulturnih državah na svetu postavno varovana.
V Ljubljani se dobiva pri Anton Staculu. (2555-4)

St. 12.173. (2581-2)
Razpis
službe hišnega duhovnika v deželni prisilni delalnici v Ljubljani.
Provizorično se odda služba hišnega duhovnika v deželni prisilni delalnici v
Ljubljani z letno plačo 1600 K poleg prostega stanovanja, kurjave in svečave proti
oboještanski polletni odpovedi.
Prositelji za to mesto naj vložé svoje prošnje
do 10. novembra t. l.
pri deželnem odboru kranskem.
Razen stanovske sposobnosti je dokazati tudi znanje slovenskega, nemškega in
italijanskega jezika ter je gledé zdravstvenega stanja predložiti zdravniško spričevalo.
Od deželnega odbora kranskega v Ljubljani
dné 16. oktobra 1902.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1
obrestuje hranilne vloge po 4½%
brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica
sama za vložnike plačuje.
Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od
8.—12. ure dopoldne. (504-13)
Poštne hranilnične urada št. 828.406. Telefon št. 57.

Podružnica R. A. Smekal, Zagreb
priporoča od svoje najstarejše in najzmožnejše
tovarna za gasilno orodje
slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledeče predmete:

Brizgalnice najnovejše sestave,
kakor s patentom proti zmrz-
lini, s priredbo, da brizgalnica na
obe strani jemlje in meče
vodo; „univerzalke“, prikladno
za male občine, ista se nosi ali vozi;
parne brizgalnice, vodonoše,
sesalke vsake vrste, vozove za
polivanje ulic in prevažanje gnojnice
itd., cevi iz posebne tkanine najboljše
vrste; dalje čelade, paze, sek-
rice, lestve ter sploh vse za ga-
silna društva prikladno orodje, trpežno
in lepo izdelano. Motor-vozove
in priprave za acetylen-luč.
Dalje kmetijske orodje vsake
vrste. — Gasilna društva, občine in
pošteni kmetovalci-gospodarji plaču-
jejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila
franko na vsak kolodvor. (279-20)
Cenike pošiljamo brezplačno in poštne prosto.
Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

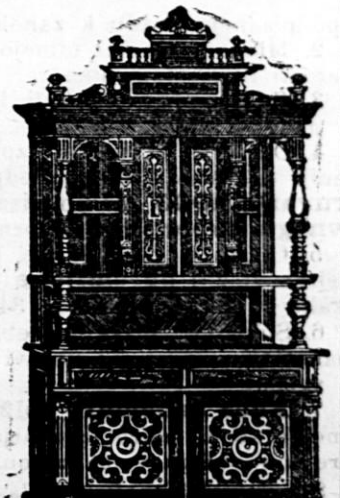
Modni salon
Henrik Kenda
v Ljubljani. (2588-2)
**Bogato ilustrovan cenik klobukov za
dame in dekleta za jesensko in zim-
sko sezono razpošiljam brezplačno in
poštne prosto.**

Neodvisni bodete **Zahtevajte**
od tiskarja, ako si kupite kak moj tiskalni stroj. S tem zamore
vsakdo takoj tiskati: vizitnice in naslovne liste, avize, okrož-
nice, uradne pozive, zavitke, vabila k sh-
dom itd. Tudi je več črk zraven kakor pri
drugih, v trgovini se razpečavajočih tiskal-
nih strojev ter stane (2476-3)
z vso pritiklino s:

65 črkami gld.	—70	253 črkami gld.	2-40
90 " "	—85	354 " "	3-—
127 " "	1-20	468 " "	3-60
140 " "	1-60	640 " "	5-—
211 " "	2-—	809 " "	6-—

J. LEWINSON tovarne na Dunaju, I. Adlergasse 7 in v Odesi (Rusko)
(Telefon 12179) Kanatnaja 12.
Zastopniki se iščejo. Neugajajoče se sprejme nazaj. Cenikl zastonj.

**„North British and Mercantile“
zavarovalno društvo.**
Ustanovljeno leta 1809.
Skupno premoženje znaša čez 471 milijonov kron v zlatu. — Premoženje
zavarovalnine proti požaru znaša čez 181 milijonov kron v zlatu.
To društvo je v Avstriji najstarejša in najbogatejša zavarovalnica proti požaru, je kon-
cesionirano od vis. ministrstva notranjih del, spada pod avstrijsko sodišče in je smatrati
enakim vsaki domači družbi.
Zavaruje se pod najugodnejšimi pogoji vsaka škoda (1690-4)
po požaru in streli
povzročena na poslopih, premičninah in zalogah raznega blaga, kakor tudi na poljskih
pridelkih in živini, tudi na paši poškodovani, proti vplačevanju zavarovalnine,
kakor je cenejše nima nobeno drugo društvo.
Vsaka škoda se najhitreje cent in takoj izplača.
Pojasnila dajejo in naročila sprejemajo v vsakem večjem kraju obstoječa zastopstva kakor tudi
generalno upravníštvo v Gradcu, Radetzkystrasse 6.

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
v Ljubljani
Zaloga in pisarna: Turjaški trg št. 7
Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10
priporoča po najnižji ceni:
oprave za spalne sobe, oprave za jedilne
sobe, oprave za salone, žimnate mo-
droce, modroce na peresih, otroške
vozičke, zastore, preproge itd.

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreichischer, Vill., Deutsche gasse 8, Budapest. (2123-8)

Zemljišče

obstoječe iz hiše št. 15 na Ladiji pri Medvodah poleg tovarne na Goricanah, pravno za vsako obrt, s podom, hlevom, kozolcem, njivami v obsegu 56 arov in 11 m² in lepim sadnim vrtom, odda se takoj v najem za dobo treh let, bodisi vsako posebej ali vse skupaj. Pojasnila daje lastnica sama ali dr. M. Pirc, odvetnik v Ljubljani. (2563-3)

Kogar nadleguje kašelj!
naj poskusi kašelj ublažujoče in veleokusne Kaiser-jeve prsne bonbone.

2740 notarsko overjenih spričeval jamel za gotov uspeh pri kašlju, hripavosti, katarju in zasiljenju. Mestu teh ponujajo naj se zavrne! Zavoj 20 in 40 vin. Zaloge imajo: V orlovi lekarni poleg železnega mostu v Ljubljani, v dež. lekarni pri Mariji Pomagaj Milana Leusfega v Ljubljani in pri Ubaldy pl. Trnkoczyju v Ljubljani. V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladovič. (2560-2)

Veliki krah!
New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo z golj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:
6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
12 kom. amer. pat. srebrnih kavni žlic;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
6 kom. ang. Viktorija čaše za podklado;
2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
1 kom. cedilnik za čaj;
1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.
42 komadov skupaj samo gl. 6-60.
Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na mikalčni slepariji zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno
svatbeno in priložnostno darilo
kter tudi za vsako boljše gospodarstvo.
Dobiva se edino le v (211-38)
A. HIRSCHBERG-a
Ekspertni liči američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtsir. 19/M. Telefon 14597.
Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.
Čistilni prašek za njo 10 kr.
Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).
Izvirček iz pohvalnih pism.
Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.
Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.
S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.
Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. Št. Pavel pri Preboldu.
Kamilo Bühm, okrož. in tovarniški avnikzdr

Anton Presker
krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporoča svojo veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, 43 jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.
Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Začetkom novembra pride (2481-3)
plesalni učitelj Julij Morterra
ter začne zopet poučevati v plesanju.

FERSAN-CACAO je železito, redilno in krepilno sredstvo, ki množi kri in jači živce, ter je jako okusno in lahko prebavljivo. Vprašajte svojega zdravnika.
Glavna zaloga za Kranjsko: (1156-24)
Josip Mayr, lekarna „pri zlatem jellenu“ v Ljubljani.

K sezoni K sezoni
Ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastoj.
Ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastoj.
priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste, revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na
trocevne puške
katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakomur najbolje priporočajo.
Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.
Z velespoštovanjem (105-43)
Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Dvoje stanovanj
v I. nadstr., z 2 sobama, kuhinjo, shrambo in drvarnico se odda za november 1902.
Naslov se izve v upravištvo „Slov. Naroda.“ (2561-2)

Gostilna
se proda iz proste roke zaradi družbinskih razmer.
Nahaja se na Reki na najlepšem kraju na korzu via del Pile št. 4, je zelo obiskovana ter obstoji že 40 let in je vsem poznata. Ima 23 postelj za prenočišča, ki so vsak večer že oddana, tako da seže s tem izplačuje najemščina. Kupci naj se zglasijo pri Ignaciju Kirn, gostilna „Miramar“, via del Pile št. 4 na Reki. (2590-2)

Velika zaloga telovadnih čevljev
s kaučuk podplati za dijake.
Cena: od št. 34 do 37 K 1-80
za moške 43 46 „ 2-30
kakor tudi velika izbira gumastih galos iz najboljših ruskih, angleških in avstrijskih tovarn.
Za dečke in deklce od št. 29 do 34 K 2-30.
Za gospe in gospode najnižje * cene.
Prekupovalci dobijo primeren popust. Vsakovrstne komode čevlje iz usnja in klobučevine.
Ivan Kordik (2365-9)
Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice 10-14.
Firm. 327. Ges. I. 120/1.
Änderungen und Zusätze zu bereits eingetragenen Einzel- und Gesellschaftsfirmen.
Eingetragen wurde im Register für Gesellschaftsfirmen:
Sitz der Firma: **Ober-Domzale Nr. 30.** Firmawortlaut: **Brüder Oberwalder.** Betriebsgegenstand: Strohhut-erzeugung und Verschleiss. Offene Handelsgesellschaft — eingetreten: Max Kröcksammer, Huterzeuger, und Josef Oberwalder jun., Kaufmann, beide in Wien, VI. Mariahilferstrasse 61 als offene Gesellschafter — ausgetreten: Thomas Oberwalder. Vertretungsbefugt: jeder der offenen Gesellschafter.
K. k. Landes- als Handelsgericht Laibach
am 16. Oktober 1902.
(Spremembe in dostavki k že vpisanim posameznim in združnim tvrdkam. Vpisala se je v register za združne tvrdke: Sedež tvrdke: Zgornje Domzale št. 30. Naslov tvrdke: Brüder Oberwalder. Prodajalni predmet: Izdelovanje in prodaja slamnikov. Javno trgovinsko združenje sta sklenila: Maks Kröcksammer, izdelovatelj klobukov, in Josip Oberwalder jun., trgovec, oba na Dunaju VI., Mariahilferstrasse 61, kot javna združnika. Izstopil je Thomas Oberwalder. Pooblaščen za zastopanje: vsak izmed javnih združnikov. C. kr. deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani, dne 16. oktobra 1902.) (2606)

4 pari čevljev
za samo 2 gl. 50 kr.
se pošljejo le zaradi nakupa velike množine za tako nizko ceno. 1 par moških, 1 par ženskih čevljev, rujavih za vezati, z močnimi zbitimi podplati, najnovejše oblike; dalje 1 par moških in en par ženskih modnih čevljev z obšivom, elegantni in lahki. Vsi 4 pari za 2 gl. 50 kr. Pri naročilu zadostuje dolgost. Pošilja se proti poštnemu povzetju. (2612-1)
Zaloga čevljev
Jungwirth
Krakov 21. Poštni predal 29.
Neugajajoče se vzame takoj nazaj.

Anton Presker
krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporoča svojo veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, 43 jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.
Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg št. 28
urar, trgovec z zlatino in srebrnino in z vsemi optičnimi predmeti.
Nikelnasta remontar ura od gl. 1-90.
Srebrna cilindar remonta ura od gl. 4-—
Ceniki zastoj in franko.
Konkurenčne cene!!!

Mehanik Ivan Škerl
stanuje samo
Opekarska cesta št. 38.
šivalni stroji po najnižjih cenah.
Blekle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno.
Pneumatik gl. 4-50.

Brata Eberl leta 1842.
Prodajalna in komptoar: Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica: Igriške ulice št. 8.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južno železnice.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežov na drobno in na debelo.
Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopišev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove podo, karbolinaje itd.
Posebno priporočava si občinstvu najnovejše, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje robnih tal pod imenom „Rapidol“
Priporočava se tudi si občinstvu az vse v i-ino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznane resno in fino po najnižjih cenah.

MODERCE natančno po životni meri
za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi
priporoča
HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17.
Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, šipke, svileno blago, perilo, klobuke za dame, tkane in kratka roba na debelo in drobno.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša v Ljubljani,

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(1882-12)

Dr. M. Hudnik, predsednik.

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani

Št. 6062.

dne 27. septembra 1902.

Razglas.

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani oddaja potom pismene konkurence sledeče odbirke (Skarte) in starine (Altmaterialien): (2573-1)

50 kg vezij iz ličja (pripravno za vrtarje
320 » pletenine iz ličja,
2500 » odbirkov iz raščevine,
250 » odpadkov domačega platna,
2000 » jute (odbirek)
6700 » hodniškega platna, Rupfenskart
100 » odbirkov belega platna,
1250 » vrvice in niti iz jute,
150 » odpadkov motoza,
3300 » odpadkov vrvi,
48000 » odpadkov rjave lesovine (Holzstoffdeckel),
9500 » odpadkov sivobebe lesovine
197 » odbirkov neočiščenega papirja za svalčice,
4700 » odbirkov finega belega papirja
2100 » odbirkov navadnega papirja
228 » odpadkov pergamentnega papirja, zloženih v starih zabojih,
1730 » steklenih črepinj, zloženih v starih sodih,
8510 » starega litega železa, nezloženo,
4290 » sežganega litega železa, nezloženo,
256 » rumene medi (Messing) nezloženo,

4160 kg raznega starega kovaškega železa, nezložena
1600 » stare železne ploščevine (kositra) nezloženo
42 » stare bakrene ploščevine (Kupferblech) nezloženo
60 » stare medene ploščevine (Messingblech) nezloženo
410 » stare cinkove ploščevine (Zinkblech) nezloženo
295 » železne žice, nezložene
48 » stare pletenine iz rumene medi, nezloženo
265 » starih železnih verig nezloženo,
470 » stare kotlene ploščevine (Kesselblech) nezloženo,
280 » kovinskega iverja (metallene Drehschneide) zloženo v tallene Drehschneide
890 » železnega iverja (eisenbojenen Drehschneide) to za neto,
1243 » 7 komadov starih železnih dimnikov 130 m dolgi in 0-30 m v premeru,
3340 » starih žebeljev, zloženih v starih zabojih, bruto za neto,
1185 » trstja (trstovca) za košarstvo, nezloženo,
240 » zacinkane železne ploščevine.

Pismene ponudbe, vsaka pola kolekovana z 1 krono, in s priloženo pobotnico 10% nega vadija, ki se je vložil pri katerisibodi c. kr. blagajni, naj se dostavijo najkasneje **do 10. novembra 1902, do 12. ure dopoldne**, c. kr. tobačni glavni tovarni v Ljubljani. Naslov naj se glasi: »Ponudba za odkup odbirkov in starin.«

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani.

Opozorilo!

Dne 4. novembra letos ob 10. uri dopoldne bode c. kr. okrajna sodnija v **Krškem** v sodnem poslopu na javni izvršilni dražbi prodajala v konkurzno maso **Marija Gorišek** iz **Rake** spadajoče legovine vložna št.: 1295, 1446, 1526, 59, 61, 62 k. o. Raka, vsako posebe.

Cenilne vrednosti posameznih legovin so po vrsti: 20820 K; 556 K 66 h; 555 K 36 h; 431 K 70 h; 266 K 40 h in 439 K 44 h.

Najnižji ponudek pri vsakem posestvu je dve tretjini in varščina 10%, od cenilne vrednosti.

Skupila se plačajo v osmih dneh po pravomočnosti razdelilnega sklepa. Vložna št. 1295 k. o. Raka, cenjena na 20820 K, je nova, za izvrševanje trgovine zidana hiša na Raki, v prav dobrem stanju, in po svoji legi in stavbi za trgovinski ali gostilniški obrt izvrstno priprava.

Krško, dne 8. oktobra 1902.

Dr. Janez Mencinger,
upravnik konkurzne mase.

(2484-3)

Dovoljujem si vljudno sporočiti, da je dospela velika izbira najfinjših

glasovirjev

(Stutzflügel)

in **pianin** iz **Draždan** (Saksonsko) in iz **Dunaja**, od najbolje renimiranih tvrdk, ter se isti po znano nizkih cenah prodajajo in tudi posojujejo. Razigrani glasovirji so vedno v zalogi. Tudi se priporočam za ugašanje glasovirjev in za popravila v mestu kakor tudi na deželi.

Z velespoštovanjem

F. DRAGATIN

ugaševalec glasovirjev in zapriseženi cenilec c. kr. deželnega sodišča

v Ljubljani, Florijanske ulice št. 42. (2396-4)

Št. 35575.

Razglas.

(2580-1)

V smislu deželnega zakona s 17. dne junija 1870, št. 21 dež. zak., o varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, hroščev in drugih škodljivih mrčesov naročam vsem posestnikom, uživalcem in najemnikom zemljišč v ozemlju mestne občine ljubljanske, da jim je

do 15. novembra letos

svoje sadno in lepšalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtno plotove in hišne stene na vrtih, na polji in na travnikih očistiti zapredenih gosenic, mrčesnih jaje in zapredkov (ličin) in sežgati ali kakor si bodei pokončati nabrana gosenčna gnezda in jajca.

Prav tako je gosenice, ako se spomladi pokažejo na drevju, grmovju in rastlinji, kakor tudi zapredke pokončati **kakor hitro mogoče**, a najdalje **do 15. maja**.

Kedar se drevesa, ki so jih napadle gosenice, posekajo, ali kedar se veje, ki so jih napadle gosenice, odsejajo, tedaj se taka drevesa, oziroma take veje ne smejo pustiti v tem stanju ležati, ampak morajo se ali gosenice obrati od njih ali pa drevesa in veje precej sežgati.

Dalje morajo gori imenovane osebe hrošče, dokler letajo, od svojega sadnega in lepšalnega drevja, lepšalnih grmov in drevorednih dreves, potem od drevja ob gozdni rob v istih primerljajih, kjer je tega treba zaradi bližine, vsak dan, zlasti v zaranih urah otresati in pokončevati ali obračati kmetijstvu na korist.

Na polji se morajo črvi (podjedi, ogrci) pri oranji ali kopanju zemlje precej za plugom z motiko ali lopato pobirati in koj pokončati.

Če se bode kdo obotavljajal gori navedena opravila izvršiti do določenega časa, jih bode mestna občina dala izvršiti na njegove troške, vrhu tega pa se mu bode naložila na korist občinske blagajnice globa od 2 do 20 kron in če bi se to ponovilo do 40 kron; kdor bi ne mogel plačati globe, bode kaznovan z zaporom od 12 ur do 4 dni.

V Ljubljani, dne 14. oktobra 1902.

Župan: **Ivan Hribar.**

Restavracija Zelen hrib

(Zum grünen Berg).

Vsako soboto, nedeljo in dokler jih bode kaj, izvrstne dobre pečene mesene **klobasice** (Bratwürsteln), **krvave klobase** (Blutwürste) in **jetrne** (Leberwürste).

Za zaliti in si žejo pogasiti je preskrbljeno s pristnim, znano dobrim **cvičkom** in drugim izbornim finim **vinom**. Vedno sveže domače **Auer-jevo** izvrstno marčno **pivo**.

Postaja električne železnice in dolenski kolodvor, kar se posebno Dolenjem na srce polaga.

Ceno, dobro, prikupljivo.

Na obili poset uljudno vabi s spoštovanjem

F. Kovač, restavrater.

(2500-3)

Prosim, gg. kolesarji, blagovolite čitati!

Vsled proti koncu idočje sezije namenil sem **razprodati** svojo zalogo še ostalih koles, znamka „**Styria**“ in „**Helical**“ letošnjih modelov, **pod lastno ceno**. Dana je torej slehernemu najugodnejša prilika, pridobiti si dobro, zanesljivo kolo po nizki ceni.

Isto velja za **šivalne stroje** in **kolesarske potrebščine**, kakor tudi za **pneumatike**.

(114-78)

Priporočam se z velespoštovanjem

Fran Čuden

trgovca in urar na Mestnem trgu.

A. Agnola

Ljubljana
Dunajska cesta
št. 13.

Velika zaloga
steklenine,
porcelana,
svetilk,
zrcal,
šip itd. itd.
po najnižjih cenah.

Lekarna „pri orlu“

v Ljubljani.

Lastnik M. Mardetschlager, lekarnar in kemik

priporoča:

Pristno pripravljeno olje iz kitovih jeter, prijetnega okusa in dobro delujoče, 1 stek. 1 K 1/2, stek. 70 h. — China železnata maza, po izprisanem in najbojsem predpisu avstr. farmakopoe, kri čistilo in krepihalno sredstvo. — Odravljalec kroglice, 1 zav. 80 h. — Prasek proti kašlju, 1 zav. 1 K. — Dunajske seledne kroglice, 1 stek. 20 h, 6 stek. 1 K. — Sestava proti kurjam 60-70 h in obli, dobro delujoče, po 80 in 40 h. — Vsa obveza, kirurška in zdravstvena potrebšтина najbolj po ceni. Oddajalec mnogim bolnišnicam, zdravnikom in babicam. **Izdelovanje sodov, limonade, sokov itd.** Skladnice vseh medic. specialitet in vseh novih in izpranih zdravil. Vse oklajave stare tvrdke J. Svoboda ostanejo v veljavi.

Stari trg
št. 21.

Glavni trg
št. 6.

Pekarija in slasčičarna

Jakob Zalaznik

Prodaja moke

in raznovrstnih živil.

Prodaja drv in oglja.

Stari trg št. 32.

Modni kangaru
Ostanki
za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke

po najugodnejši ceni

priporoča

44

R. Miklauc

Ljubljana, Spitalske ulice št. 5.

Originalni Singer-jevi šivalni stroji za rodbinsko rabo

(2021-10)

in
za vsako stroko fabrikacije.

Brezplačen pouk v vseh tehnikah modernega umetnega vezanja. Elektromotori za gonitev šivalnih strojev.

Paris 1900
"GRAND PRIX"

Singer Co., delniško društvo za šivalne stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Ob pričetku zimske sezone

priporočam p. n. občinstvu

svojo bogato zalogo popolnoma suhih drv v meter dolgih polenih ali razžagane in razsekane, ravno tako premog, lesno oglje, stavbni in rezbarski les, dolomit, pesek in sip, **sloveči velenjski brikets**

najboljša, najcenejša in najsnažnejša kurjava za peči, ognjišča in industrijo, brez prahu in nesnage, v lepi obliki.

(2397-9) **Edino razprodajo za vse Kranjsko ima**

Ivana Tauzher, Dunajska cesta 47.

Javna zahvala.

Podpisani sem bil za svojo hišo na Rožniku št. 10 zavarovan pri

liberško-brnski vzajemni zavarovalnici „CONCORDIA“

ter sem pozabil plačati letošnjo zavarovalnino ob zapadlem dnevu.

Nesreča je hotela, da je dne 23. avgusta t. l. nastal v našem kraju požar ter so med drugimi tudi vse moje stavbe postale žrtva plamena. Moj obup zaradi te nesreče je bil tem večji, ker sem vedel, da sem vsled svoje pozabljivosti izgubil pravico do odškodovanja pri „Concordiji“.

Preostalo mi je samo, obrniti se na milost zavarovalnice „Concordia“, in ker se mi je danes izplačala cela zavarovana svota, čutim se dolžnega, izreči na tem mestu zavarovalnici „Concordia“ za njeno ljudomilo postopanje javno svojo iskreno zahvalo. „Concordia“ je pokazala s to, meni izkazano dobrotljivostjo, da ne hodi, kakor druge družbe, le za dobičkom, temuč, da ji je pri srcu tudi blagor njenih članov. — Še enkrat najsrčnejša hvala!

(2603)

Josip Kraljič

hišni posestnik na Rožniku št. 10, pošta Turjak, okraj Ljubljana.

Na tisoče zdravnikov v tu- in inozemstvu so preskusili ter priporočajo

Lovacrin - vodo za lase

pri gologlavosti, pri pomanjkljivi rasti brade, pri slabi rasti las pri damah, pri izpadanju las in pri prhjih.

To natančno je za vsakogar, tako za dame kakor za gospode, ki so do sedaj brez uspeha uporabljali druga neštevila sredstva za rastenje las, jako važno. Zdržim se sveda vsake razsode o drugih sredstvih, ali to vam moram dolečno zagotoviti, da je „LOVACRIN“ najuspešnejše sredstvo. Ono se vedno izgotavlja po slavno-znanem receptu in mi vsak dan prinese na stotine priznanj. V malo dneh po prvem namazanju začnejo lasje rasti in to se nadaljuje, dokler se ne doseže zdrava in polna rast močno zakoreninjenih, naravnih las. Razven tega ne grede več z glave lasje, ki so zrastle vsled uporabe „LOVACRINA“. Mogel bi vsako stran tega časnika izpolniti s izpričevanji, ki sem jih prejel tekom zadnjih 6 mesecev.

„LOVACRIN“ učinkuje v tako kratkem času, kakor si le moremo želeli. Fini mah majhnih, toda krepko vrasenih las so najpoprej prikaže, ki se razvijajo potem s tisto močjo kakor pri mladem zdravem človeku.

„LOVACRIN“ uporabljajo osebe vseh družinskih slojev, obojega spola in vsake starosti. Veliko izmed slovitih oseb sedanjega časa so ga uporabili z uspehom.

„LOVACRIN“ preprečuje izpadanje las, odpravlja prhljaje, daje pred časom osivelim lasem zopet izvorno naravno barvo, blaži srbenje ter pospešuje rast obrvi, trepalnic, brkov in brade, kakor tudi rast las na glavi.

Cena velike steklenice „LOVACRINA“, ki zadošča za več mesecev, 5 K, 3 steklenice 12 K, 6 steklenice 20 K. Pošilja proti poštenu povzetju ali če se denar naprej pošlje, evropsko skladišče:

M. Feith, Dunaj VI. Mariahilferstrasse 45.

Zalogo v Ljubljani imajo:

(2606)

Anton Kanc, droguerija; Edvard Mahr, Židovske ulice; lekarna pri zlatem jelenu.

INDRA TEA

Najfinejši in najboljši čaj na svetu!

Od letine 1902 je že došel.

Ponudbe za Avstro-Ogrsko sprejema:

Indra tea Imp. Comp. Zagreb.

Glavno skladišče: Ivan Perdan v Ljubljani.

Nadalje se dobiva pri:

Peter Lassnik, Anton Kane, M. Spreitzer, Viktor Cantoni, F. C. Praunseiss v Ljubljani. — Viljem Miller v Kranju. — Lehbinger & Bergmann v Litiji. — Franc Dežman v Trbovljah. — F. X. Auman v Krškem. — Leon dell Cott v Brezicah. (2516-4)

Božično darilo!

Zabava za velike in male.

GRAMOFONI od 15 do 125 gl.

Avtomati, v koje se vrže 10 vin., za gostilničarje jako dobičkanosni.

Prodaja se tudi na obroke.

Zahtevajte moj veliki ilustrirani cenik.

Velika zaloga plošč.

Vse plošče se lahko zamenijo pri

Rudolfu Weber-ju

(2412-7) urarju

v Ljubljani, Stari trg št. 16.

Poje, se smeje in govori v vseh jezikih.

Pozor!

Pozor!

V gostilni „pri Zajcu“

na Rinski cesti

se toči poleg družih raznih izvrstnih in pristnih vin ter Steinfeldske pive od danes naprej tudi izborna

goriška stara rebula od l. 1895. in fini istrski refoško.

— Za podlago se preskrbi vsak čas z mrzlimi in gorkimi jedili. —

Za mnogobrojni obisk se najtopleje priporoča v vsem spoštovanjem

(2536-3)

Alozij in Avgustin Zajec.

Svetovna razstava v Parizu 1900.

Hors concours (Jury.)

Svetovna razstava v Parizu 1900.

Hors concours (Jury.)

„Pivničarski ured vlastelinstva Kutjevo“

ima na prodaj:

5000 hl raznih vin, od navadnega namiznega do najfinejšega desertnega vina.

Velike množice stare slivovice, kumovice, dro-
ženke in borovničarja.

Fina desertna vina v okusno opremljenih steklenicah.

Poštne in železniške pošiljatve vsake množine.

Zalogo v Ljubljani ima: (2517-1)

J. C. Praunseiss

na Mestnem trgu.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši facone
priporočam po nizki ceni.

J. S. Benedikt

43

Ljubljana, Stari trg, tik moje glavne prodajalne na voglu.

Darila za vsako priliko! Frid. Hoffmann

urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporočam svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budlik in salon-skih ur, vse samo dobre do najtanjše kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi.

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporočam svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov ter vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja

monogramov

za zaznamovanje perila.

Zaloga

grammophonov

ki igrajo izrečno močno in natančno.

Sukcesnih ostankov vedno veliko v zalogi.

Za jesensko in zimsko sezono

se priporoča trgovina s suknem, platnenim in manufakturnim blagom

HUGO IHL

××× v Ljubljani ×××

v Spitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštne prosto.

Važno! Važno!
gospodinj, trgovca, živinorejce.

Najboljša in najcenejša posrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
nine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
prašek, ribje olje, redline in posipalne moke
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate in po-
trebščine, kirurška obvežila vsake vrste,
sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za
tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma
in konjaka. — Zaloga svežih mineral-
nih vod in solj za kopel. 43
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol,
soliter, encjan, kolmoč, krmilno apno i. t. d.
Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 3

Alojzij Kracmer prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6.

Največja zaloga glasbenega orodja.
Zastop dvrne trdke bratov Stigl na Dunaju.
Ubiralec glasovirjev v glasbenih zavodih:
„Glasbena Matica“ ter „Filharmonično dru-
štvo“ v Ljubljani.
Lastna delavnica za popraviljanje.

FRANJA MERŠOL * Ljubljana *
Mestni trg 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih
izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebsčin, ter
raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.
Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsa-
keršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

**Velika zaloga
toaletnega
blaga**

ščetic za zobe,
glavnikov, dišav, mi! itd.
iz najbolj renomiranih
tovarn priporoča

Alojzij Persche
Ljubljana, pred škofijo 21.

**V manufakturi izučen
pomočnik**
želi vstopiti v Ljubljani v službo.

Blagohotne ponudbe na upravnštvo
»Slov. Naroda« pod šifro G. K. (2597-3)

**Ekvipažne
sani**

dobro ohranjene, za jednega konja, se
iščejo.

Ponudbe pod „A. G.“ na upravni-
štvo »Slov. Naroda«. (2592-2)

Varst. znamka: Sidro.
LINIMENT CAPS. COMP.
iz Richterjeve lekarne v
Pragi

priznana izborna, bolečine tola-
žeče mazilo; po 80 h. K 140 in
K 2— se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupu tega splošno priljub-
ljenega domačega zdravila naj se
jemljejo le originalne steklenice
v zaklepnih z našo varstveno
znamko „sidro“ iz Richterjeve
lekarne, potem je vsako prepričan,
da je da je dobil originalni
izdelek. (2411-4)

**Richterjeva lekarna
pri zlatem levu**
v Pragi, I., Eliščina cesta 5.

Ne skisanim filistrom
ampak
prijateljem humorja
priporočamo

„Navihance“
pisal

Rado Murnik.
Velika 8°. Str. 229.

Vsebina:
Indijanci. — Iz Dragovega dnevnika. —
Prisiljeno zelje. — Matura. — Nirvana.
— Ata Žužamaža. — Čačkochkar pa Križ-
kraž. — Peklenski napredek. — Zavozlan
roman. (1832-36)

Cena 2 K 50 h, po pošti 2 K 70 h.

Založništvo L. Schwentner
v Ljubljani, Dvorski trg 3.

Tovarna pečij
in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki Stradon št. 9

priporoča vsem zidarstvom
mojstvom in stavbenikom
svojo veliko zalogo
najmodernejših pre-
šanih ter barvanih
prstenih

pečij
in najtrpežnejših
štedilnih ognjišč

lastnega izdelka, in sicer ru-
javih, zelenih, modrih, sivih,
belih, rumenih i. t. d., po
najnižjih cenah.

Ceniki brezplačno in pošt-
nine prosto. (43)

Klobuke
cylinder
čepice in slamnike
v največjih trgovinah
in v veliki izbiri
priporoča
(6-189)
Jvan Soklič
Klobuk za gospodo od gl. 1.50 do 5.—
Klobuk za dečke od 70 kr. do gl. 2.50.
Postaja elektr. železnice.

● Nadomestilo za korsete. ●

Palčke se dajo odstraniti.
Korset se da prati.
Je absolutno udobno in na-
pravlja elegantno postavo.
Edina prodaja izvirnih angleških
2210 „Platinum“ anti-korsetov
Alojzij Persché
Ljubljana, Pred škofijo 21.

Kavarna „Austria“ priporoča se
sl. občinstvu v
mnogobrojen poset.

Dva nova biljarda najnovejšega
sistema z ameriškimi
„brunšvik“-manetini.
Z odličnim spoštovanjem
Fran Krvarič
kavarnar.
(2617-1)

Umetni in trgujoči vrtnar (2566-2)

Ljubljana, **Ant. Bajec** Ljubljana,
Karlovska cesta 2. Karlovska cesta 2.
se priporoča v izvršitev vsega v njegovo stroko spadajočega
dela. Najnovejša in najokusnejša izvršitev.
Zmerne cene. Točna posrežba.

ZA VSE SVETE! Grobna dekoracija,
dalje vence in grobne šopke.
Poprava in okrasba grobišč!

Preselitev mesnice.

Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da preselim v soboto,
dne 25. oktobra t. l.

svojo mesnico
iz Perlesove hiše v Prešernovih ulicah
v lastno hišo št. 16 v istih ulicah

ter bode mesnica odprta vsak dan tudi popoldne od 5. do 6. ure.
Zahvaljujem se za dosedaj mi iskazano saupanje ter prosim tudi za prijazni na-
daljni obisk.

Z odličnim spoštovanjem
(2593-2)
Andrej Marčan, mesar.

**Pošten, priden in umeten
klepar**

(Kranjec) bi prav lahko in dobro izhajal
v Trnovem na Notranjskem. (2599-2)

R. Ditmar
c. in kr. dvor. zalagatelj.
Razsvetljevalni predmeti
za (2537-4)
električno luč (diamant - žarna
svetilke),
plin (kurilna priprava za kuhanje)
petrolej (Ditmar-jevi Caloriferes in
peč za kuhanje)
špirit (Ditmar-jev Ennos-palivec in
Ager-svetilke)

olje (varnostne svetilke in svetilke za silo).

TOVARNA:
Dunaj, III., Erdbergstrasse 23.

Prečast. duhovščini in slav. občinstvu
priporočam vljudo svojo **kamno-
seško obrt** ter opozarjam, da
izvršujem naročila na **nagrobne
spomenike**, ker delujem od-
slej brez posredovalca, za

30% ceneje

kakor vsaka druga trdka.

V zalogi imam veliko število

spomenikov

iz črnega švedskega sianita v
raznih oblikah

po zelo nizkih cenah.

Velespoštovanjem

Ignacij Čamernik

kamnosek (2165-8)

Komenskega ulice 26

Ljubljana.

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne

B. FRAGNER-JAV Pragi

je že več kakor 30 let občno znano do-
mače zdravilo slast vzbujajočega, pre-
bavljanje pospešujočega in mlo odvoja-
jočega učinka. Prebavljanje se pri red-
nem uporabljanju istega sredstva okre-
njuje in obdržuje v pravem teku.

SVARILO!

Vsi deli anabalaže imajo
zraven stoječo postavno
deponovano varstveno
znamko.

Glavna zaloga:

lekarna B. Fragnerja v Pragi,
„pri črnem orlu“

Pragi, Malá Strana, ogei Nerudove ulice.
Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

Proti vpošiljavi K 258 se pošlje velika
steklenica in za K 150 mala steklenica
na vse postaje avstro-ogerske monarhije
poštne prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske.
V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih:
G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, M. Mardet-
schlager, J. Mayr. (14-17)